

خبرنامه مقابله با فساد و فقر

به سفارش معاونت رفاه اجتماعی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت رفاه اجتماعی

پژشکو و مطالعات توسعه، رفاه و اجتماعی

روزنامه شهروند:

تورم غذا برای فقر ۵۳ درصد

مدیرکل کمیته امداد استان زنجان: مراجعات به

کمیته امداد افزایش یافته است

مشرق نیوز:

این بمب ساعتی را جدی بگیرید

نماینده مجلس شورای اسلامی: ساماندهی کولبران

کردستان به کجا می رسد؟

حیدری خبر داد: محرومیت دانشجویان متخلف در

زمینه صندلی فروشی دانشگاهها

معاون سازمان ثبت اسناد و املاک کشور:

کاداستر؛ طرحی برای مقابله با زمین خواری

وزیر کار: دسترسی عادلانه شهروندان به رفاه، بدون

مبارزه با فساد امکان پذیر نیست

خبرآنلاین: درخواست یک نماینده برای اعلام آمار

دقیق کشته شدگان اعتراضات

شماره سی و هفتم

۷ الی ۱۳ آذر ۱۳۹۸

تاریخ انتشار: ۱۶ آذر ۱۳۹۸

سرمقاله		رئیس دانشگاه صنعتی شریف: دانشگاه‌ها در فقر بزرگ مالی به سر می‌برند	
۴	چالش‌های اقتصادی، مراجعات به کمیته امداد را افزایش داده است	۲۶	اسلام‌آباد؛ فرصتی برای توسعه بافت ناکارآمد درون شهری
۲۲	موج جدید گرانی‌ها	۲۷	سرنوشت نامعلوم بیش از ۴۸۰۴ دانش‌آموز اصفهانی بازمانده از تحصیل
۲۲	نوبخت: حقوق همه شاغلان و بازنشستگان سال آینده ۱۵ درصد افزایش می‌یابد	۲۷	افزایش اعتیاد بین حاشیه‌نشین‌ها
۲۲	تورم غذا برای فقر ۵۳ درصد	۲۷	از حاشیه چه می‌دانیم؟
۲۳	این بمب ساعتی را جدی بگیرید	۲۷	بار گرانی بر شانه معلولان
۲۳	فرودستان جایی در سیاست‌گذاری دولت‌ها ندارند	۲۸	واکاوی نقش حاشیه‌نشینی در حوادث اخیر: اعتراضات از «تله فضایی فقر» بیرون زد
۲۳	درآمد روزانه بیش از ۷۰۰ میلیون نفر در جهان، کمتر از ۲ دلار است	۲۸	حداقل‌های زندگی یک خانوار کارگری به ۶ میلیون تومان در ماه رسید
۲۳	برنامه توسعه ۱۲ استان کمتر برخوردار تدوین شد	۲۸	شناسایی ۸۰ کودک کار در قزوین
۲۴	ساماندهی کولبران کردستان به کجا می‌رسد؟	۲۸	توانمندسازی فقرا و مبارزه با فقر
۲۴	شرط اصلی مبارزه با فقر، مبارزه با فقر کودکان است	۲۹	استقبال نمایندگان مجلس از قانون ثبت اموال مسئولان
۲۶	اعتراض کارگران ساختمانی سراسر کشور به واریز نشدن حمایت معیشتی	۳۴	کاداستر؛ طرحی برای مقابله با زمین خواری
۲۶		۳۴	

رانت رجیستری در جیب واردکنندگان خاص	
شفافیت، ویژگی اصلی تعرفه عوارض محلی سال ۹۹	۳۸
مفسده‌های ناشی از معافیت مناطق آزاد از مالیات بر ارزش افزوده	۳۸
فراخوان «تهران به روایت شفاف» منتشر شد	۳۸
شناسایی ۳۰ هزار اموال قابل واگذاری	۳۹
قبضه نظام بانکی توسط خصوصتی‌ها	۳۹
تبعیض مالیاتی به نفع پردرآمدها	۳۹
طرح شفاف‌سازی و ارتقای سلامت اداری در دستورکار وزارت صمت است	۳۹
حساب‌های اجاره‌ای ابزاری برای فرار مالیاتی هستند	۴۰
	۴۰

توضیحات کواکبیان درباره پرونده ۹۴۷ میلیون دلاری صداوسیما	
از سامانه اموال مازاد بانک‌ها با حضور وزیر اقتصاد رونمایی شد	۳۴
موسیقی از فقدان «سند جامع» رنج می‌برد / پشت پرده تبلیغ «فروش مجوز»	۳۵
درخواست یک نماینده برای اعلام آمار دقیق کشته‌شدگان اعتراضات	۳۵
درآمد ۱۰ هزار میلیارد تومانی مالیات در ماه	۳۵
دانشجویان متخلف در زمینه صندلی فروشی دانشگاه‌ها از تحصیل محروم می‌شوند	۳۵
فقط به ۱۰ درصد صورت‌های مالی دستگاه‌ها دسترسی داریم	۳۶
دسترسی عادلانه شهروندان به رفاه، بدون مبارزه با فساد امکان‌پذیر نیست	۳۶
ضرورت شفافیت در تأمین آب سد لاستیکی	۳۶
مجلس، دولت را موظف به شفاف‌سازی درآمد حاصل از بنزین کند	۳۷
دستگاه قضایی کشور جلودار مقابله با فساد اداری شده است	۳۷
تصویب لایحه مدیریت تعارض منافع موجب ارتقای سلامت اداری می‌شود	۳۷

مبارزه با فقر، تبعیض و نابرابری

حاشیه‌نشینی و فقر

این روزها بار معنایی حاشیه‌نشینی و حاشیه‌نشینان دچار تغییرات اساسی شده است. تا پیش از اعتراضات آبان اغلب تصور می‌شد حاشیه‌نشینان مردمی فقیر و منفعل هستند که شایسته لطف و عنایت دولت و مردم نیکوکار می‌باشند. اما امروز همه باور دارند که حاشیه‌نشینان نیروی اجتماعی بالقوه‌ای محسوب می‌شوند که می‌توانند در هر بزنگاه کل معادلات جامعه ایران را درهم ریزند. با این تغییر نگرش، شناخت ماهیت مناطق اسکان غیررسمی و گروه‌های حاشیه‌نشین و نابرخوردار از اهمیت بسیار برخوردار است.

در مناطق حاشیه‌نشین چهره فقر شدیداً نمایان است و میزان زادوولد و مرگ و میر کودکان و نوزادان، ناهنجاری‌ها و مرگ و میر عمومی بالاست. در مطالعات شهری می‌توان ویژگی‌های مناطق اسکان غیررسمی را به این شرح بیان نمود:

- واحدهای مسکونی رو به ویران، فرسوده با تجهیزات ناقص؛
- تسلط فرهنگ فقر و انعکاس آن در رفتارهای اجتماعی مردم؛
- فقر اقتصادی مردم؛
- ایجاد مرزهای پردوام در اطراف محله و منزوی شدن مردم از سایر طبقات شهری؛
- گوشه‌گیری مردم از همه جریانات شهری؛
- عدم توجه و بی‌اعتنایی سازمان‌های مسئول به احتیاجات محله؛
- سهم بالای مهاجرین روستایی؛
- محصور و محدود در مکان جغرافیایی مشخصی؛
- پیوند ساکنین حول منافع مشترک؛
- برخورداری از الگوهای مشترک در روابط اجتماعی و اقتصادی؛
- تجانس گروهی و همبستگی نسبتاً بالایی به خصوص در مواجهه با مسائل مشترک و افراد خارج از اجتماع خود؛
- ایجاد نهادهای خاص خود؛

بخش اول

- کنترل قابل توجه یکدیگر؛
 - دارای ترکیب جمعیتی جوان؛
 - برخورداری از روحیه‌ای بسیار قوی جهت همکاری در ساختن محیط مسکونی خود و در برابر عملیات تخریب محله؛
 - بی‌اعتمادی به افراد غیر ساکن در منطقه؛
 - گذران اغلب اوقات خود خارج از چارچوب مسکونی به دلیل عدم وجود فضای کافی؛
 - برخورداری از هنجارهای اجتماعی و شیوع مسائل و مشکلات اجتماعی بیش از متن اصلی شهر (پیران، ۱۳۶۶).
- گاهی حاشیه‌نشینی معادل زاغه‌نشینی و حلبی‌آبادها محسوب می‌شود. زاغه‌ها و حلبی‌آبادها، تأسف‌بارترین شکل حاشیه‌نشینی و حاصل توسعه‌ی آشفته و بی‌قواره‌ی شهرها است. چارلز آبرامز، کارشناس معروف مسکن از مفهوم زاغه‌ها و مناطق زاغه‌نشین تعبیری به این شرح ارائه می‌دهد: «ساختمان و یا بخشی از شهر که در آن ویرانی، نارسایی عرضه خدمات درمانی، تراکم زیاد در واحدهای مسکونی، فقدان آسایش لازم و خطرات ناشی از عوامل طبیعی نظیر سیل دیده می‌شود و می‌تواند به عنوان زاغه و یا مناطق زاغه‌نشین معرفی گردد» (شکویی، ۱۳۵۵). بنابراین تعریف می‌توان محله‌های فاقد تجهیزات شهری (آب، برق، مدرسه، درمانگاه، وسایل مناسب حمل و نقل عمومی) را در ردیف زاغه‌نشین طبقه‌بندی کرد. البته بسیاری از این ویژگی‌های را در مناطق حاشیه‌نشین نیز می‌توان یافت. در تحلیل شکل‌گیری اسکان غیررسمی یا حاشیه‌نشینی تا کنون نظریه‌های مختلفی ارائه شده و پژوهشگران بر اساس دیدگاه‌های مختلفی این پدیده را تبیین نموده‌اند و به دلایل مختلفی از جمله: مهاجرت، فقر، بیکاری، کمبود مسکن و روابط مرکز-پیرامون اشاره کرده‌اند. حاشیه‌نشینی شهری یا اسکان غیررسمی، یکی از مسائل مرکب شهری و اجتماعی در اغلب کشورهای جهان محسوب می‌شود. این پدیده در بعضی جوامع معلول کشش طبیعی قطب‌های صنعتی، شغلی، رفاهی و اداری و در بعضی اجتماعات، مولود مهاجرت

روستائیان و جاذبه زندگی شهری و در بعضی دیگر حاصل افزایش سرسام آور جمعیت در ارتباط با اوضاع اقتصادی و گاهی نیز ناشی از مجموعه‌ای از این عوامل است. در یک ارزیابی کلی علل و عوامل شکل‌گیری مناطق اسکان غیررسمی در ایران را می‌توان به ترتیب زیر فهرست کرد:

● عوامل ساختاری شامل فرایندهای کلان اقتصادی که به تولید فقر و نابرابری در ساختار ناکارآمد منجر می‌شود؛

● علل سازمانی شامل فقدان نظام یکپارچه مدیریت توسعه شهری و ناکارآمد بودن سیستم اداری جامعه است؛

● فقدان سیستم‌های حمایتی و مشارکتی که اشاره دارد به ناکارآمدی نظام‌های حمایتی و ناتوانی در به‌کارگیری توانمندی‌های محلی؛

● فساد و زمین‌خواری که از طریق عدم کنترل و نظارت بر مصرف درست زمین و دلالتی به رشد بادکنکی قیمت زمین و مسکن منجر می‌شود؛

● ناکارآمدی سیاست‌های مسکن در زمینه اسکان غیررسمی از جمله استفاده از قوه قهریه به منظور تخریب مناطق اسکان غیررسمی.

در هفته‌ای که گذشت، اخبار زیر جلب توجه می‌کند:

● به گزارش خبرگزاری ایسنا، مدیرکل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان زنجان گفت: چالش‌های اقتصادی، مراجعات به این نهاد را افزایش داده است.

● جهش ۳۰ تا ۴۰ درصدی قیمت برخی از کالاها و خدمات در بازار بعد از گرانی بنزین و همچنین آثار تورمی یارانه پرداختی دولت، خیلی‌ها را نسبت به آینده بازار بدبین کرده است.

● رئیس سازمان برنامه‌بودجه با اشاره به افزایش ۱۵ درصدی دریافتی همه شاغلان و بازنشستگان در سال آینده، گفت: البته یک رقمی هم با عنوان هم‌ترازی به بازنشستگان و شاغلان پرداخت می‌شود.

● گزارش مرکز آمار از تورم آبان‌ماه نشان می‌دهد محدوده تغییرات تورم ۱۲ ماهه در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بین ۵۳/۶ درصد برای دهک اول تا ۶۱/۵ درصد برای دهک دهم است.

● نرخ Neet در حالی در کشورهای توسعه‌یافته حدود ۲ تا ۱۰ درصد بوده که این میزان طی سال ۹۷ در ایران، نزدیک به ۳۰ درصد (جمعیتی برابر ۳/۱ میلیون نفر جوان ۱۵ تا ۲۴ ساله) بوده است.

● مدیرعامل جمعیت امام علی گفت: فرودستان جایی در سیاست‌گذاری دولت‌ها ندارند. طبقه فرودست به‌ویژه در حاشیه شهرها مدت‌هاست که فراموش شده‌اند. مهم‌ترین نداشته آن‌ها کورسوی امید است.

● دبیرکل سازمان ملل متحد در پیامی برای مبارزه با فقر، اظهار کرد: آینده پایدار دست نیافتنی

است، مگر اینکه جهانی‌سازی به نفع کودکان، خانواده‌ها و جوامع باشد. وی افزود: بیش از ۷۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان، درآمد روزانه کمتر از ۱/۹۰ دلار دارند.

● معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: برنامه توسعه صنعتی، معدنی و تجاری ۱۲ استان کمتربرخوردار، نهایی و ابلاغ شد.

● به گزارش خبرگزاری ایسنا، نماینده مردم سقزو بانه در مجلس شورای اسلامی گفت: ساماندهی وضعیت کولبران در گرو فعال شدن واردات در مرز سیرانبد است.

● نماینده مردم بابل در مجلس شورای اسلامی، اظهار داشت: شفافیت امری لازم و ضروری است و ثبت اموال مسئولان در سامانه مربوطه نیز در راستای تحقق شفافیت است که نمایندگان نیز از این موضوع استقبال کرده‌اند.

● معاون سازمان ثبت اسناد و املاک کشور گفت: ۸۰ درصد عرصه کشور را اراضی ملی تشکیل می‌دهد که اگر در سامانه کاداستر جانمایی شود، دیگر دلال و زمین‌خوار باقی نخواهد ماند.

● کواکبیان در توضیح اظهارات اخیرش در مورد وجود پرونده ۹۴۷ میلیون دلاری صداوسیما که گم شده، گفت: این موضوع را در دیدار با آقای رئیسی نیز گفتم و تأکید داشتم قوه قضائیه باید به همه پرونده‌ها بدون هیچ‌گونه جانبداری رسیدگی کند.

● سامانه اموال مازاد بانک‌ها، با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی رونمایی شد. در این سامانه اطلاعات مربوط به اموال مازاد ۱۸ بانک دولتی و خصوصی وجود دارد و مهم‌ترین هدف ایجاد آن، شفافیت و تعیین دقیق مشخصات املاک در اختیار بانک‌ها است.

● مدیرکل دفتر موسیقی وزارت ارشاد گفت: موسیقی از فقدان «سند جامع» رنج می‌برد. مراجعی که کار صدور مجوز را در ارشاد و جاهای دیگر انجام می‌دهند، مراجع چندگانه‌ای هستند.

● نماینده مجلس گفت: امروز گزارش اطلاع‌رسانی رسمی درباره تعداد کشته‌شدگان و افرادی که در ناآرامی‌های اخیر دستگیر شده‌اند، امتناع کنیم، رسانه‌های معاند اطلاعات غلط در اختیار مردم قرار می‌دهند.

● امید علی پارسا رئیس سازمان امور مالیاتی در پنجمین اجلاس هفتمین دوره هیئت نمایندگان اتاق اصناف ایران، اظهار کرد: درآمد مالیاتی کشور ماهیانه ۱۰ تا ۱۰ و نیم هزار میلیارد تومان است. مدیرکل دفتر ارزیابی عملکرد، بازرسی و پاسخگویی به شکایات وزارت بهداشت گفت: دانشجویان متخلف در زمینه صندلی فروشی دانشگاه‌های علوم پزشکی از تحصیل محروم می‌شوند و حوزه قضایی نیز به تخلف افراد رسیدگی می‌کند.

● رئیس دیوان محاسبات در همایش روز حسابدار، گفت: تا کنون اسناد و صورت‌های مالی ۱۰ درصد از دستگاه‌ها را آن‌هم به صورت نیمه آنلاین می‌توانیم ببینیم.

● وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به مناسبت فرارسیدن دوازدهم آذرماه روز جهانی معلولان، در پیامی گفت: دسترسی عادلانه همه‌ی شهروندان به رفاه، بدون مبارزه با فساد امکان‌پذیر نیست.

۵

خبرنامه
مقابله با
فساد و فقر

شماره سی و هفتم

۷ الی ۱۳ آذر ۱۳۹۸

تاریخ انتشار: ۱۶ آذر ۱۳۹۸

ابرحاشیه نشین قلعه حسن خان چگونه شکل گرفت؟

به دلیل ناهمگونی با محیط شهری پس زده می شوند و در کانون هایی به هم پیوسته یا جدا از هم در قسمت هایی از حاشیه شهر سکنی می گزینند. خود این به حاشیه رانده شدن گویای منطق فرادست/فرودست، گویای وجود طبقه ای مسلط (ساکنان شهری) و طبقه ای فرودست (حاشیه نشینان) است که یکی نقش اصلی و تعیین کننده (متن) پیدا می کند و دیگری نقشی فرعی و طرد شده (حاشیه).

اما حاشیه نشینی در کلانشهرهای بزرگ و صنعتی مثل تهران، اصفهان، مشهد و تبریز و... ابعاد پیچیده و بغرنج تری پیدا می کند. در این کلانشهرها، شهرک های کوچک و بزرگ گرچه در حاشیه قرار گرفته اند و اما آن ها را دیگر نمی توان از نوع اولیه و ابتدایی حاشیه نشینی به شمار آورد. مثلاً دورتادور کلانشهری مانند تهران را شهرستان های اقماری فراگرفته است؛ قرچک، ورامین، پاکدشت، اسلامشهر، رباط کریم شهر قدس، شهریار و... این شهرهای به لحاظ جغرافیایی حاشیه ای که هرکدام از آن ها بیش از چند صد هزار نفر جمعیت دارند، دیگر نمی توانند تابع همان منطق متن/حاشیه باشند. در این مناطق این خود حاشیه ها هستند که کم کم به متن تبدیل شده اند و مناسبات و موجودیت خود را در مقابل شهر مرکزی فریاد می زنند.

الگوی کلاسیک شکل گیری حاشیه ها بر بیکاری فزاینده در مناطق روستایی و مهاجرت جمعیت مازاد روستاها و شهرهای کوچک به حاشیه شهرهای بزرگ متمرکز است، در حالی که در یک دهه اخیر و به صورت مشخص تر به دنبال موج توری در دو سال گذشته و افزایش بهای مسکن در شهرهای بزرگ شاهد روندی معکوس، یعنی مهاجرت ساکنان شهر به نقاط حاشیه ای هستیم. علاوه بر این در حالی که نسل اول حاشیه نشینان را عمدتاً روستاییان کم سواد یا بی سواد تشکیل می دادند که در جستجوی کار در کارخانه های صنعتی به حاشیه شهرها سرازیر شده بودند، نسل دوم و فرزندان این حاشیه نشینان اغلب از امکانات آموزشی، بعضاً حتی از آموزش عالی برخوردار بوده اند و از این رو گرچه همچنان کارگران ساده صنعتی و

حاشیه نشینی از آن دست پدیده هایی است که به لحاظ دلالت معنایی گستردگی زیادی دارد. از این رو عموماً روشن نیست زمانی که از حاشیه نشینی صحبت می کنیم به زاغه نشین ها یا آلونک نشین هایی که در خانه های حلبی و حصیری در حاشیه شهرها یا حتی بعضاً در مرکز شهرها سکونت دارند، اشاره می کنیم یا از شهرک ها و شهرهای بعضاً چند صد هزار نفری سخن می گوئیم که در حاشیه کلانشهرها قرار گرفته اند و مناسبات اقتصادی و زندگی روزمره شان در نسبت با این مراکز تعیین می شود. حاشیه نشینی بر هرکدام از این پدیده ها که دلالت داشته باشد، نمایانگر یک واقعیت مشترک غیرقابل انکار در سطوح مختلف است؛ انسان های مطرود و جامانده ای که از متن شهر به بیرون پرتاب شده اند. در این گزارش در دو بخش مجزا ابتدا کلیتی از کلان حاشیه ها (!) و مشکلاتی که با آن ها دست و پنجه نرم می کنند، ترسیم می کنیم و در بخش دوم حاشیه نشینی در اطراف یکی از همین کلان حاشیه ها را به صورت مصداقی مورد بررسی قرار می دهیم.

حاشیه های پررنگ تر از متن

رشد چشمگیر حاشیه نشینی در ایران را باید مربوط به دهه های ۳۰ و ۴۰ دانست که با اجرای برنامه ها و طرح های نوسازی و توسعه اقتصادی، روند توسعه شهرها شدت گرفت و به اتکای درآمد نفت طرح های زیربنایی شهری و توسعه صنعتی به اجرا درآمد. از این زمان است که با سیاست گذاری های حاکمیت بخش کشاورزی و جمعیت روستایی در حاشیه قرار می گیرد و با تبلیغات گسترده روند مهاجرت جمعیت روستایی به شهرها شدت می گیرد. مهاجرت روستاییان به شهرهای بزرگ و صنعتی، نوسانات و موج های دوره ای رشد و رکود که اشتغال مقطعی و موقتی کارگران را به دنبال داشت، به اضافه قیمت نسبتاً بالای زمین و مسکن شهری باعث استقرار روستاییان و مهاجران شهرهای کوچک در حاشیه و اطراف شهرهای صنعتی شد. حاشیه نشینان که عمدتاً مهاجران روستایی و عشایر و غیرشهری هستند،

نفراز حاشیه‌های این شهر برای کار و انجام فعالیت‌های خود فاصله چند ده کیلومتری میان محل زندگی خود و تهران را طی می‌کنند. با توجه به مسیر پرتراфик جاده‌هایی که حاشیه‌ها را به این کلانشهر متصل می‌کنند، بخش عمده‌ای از این جمعیت ۳ میلیون نفری روزانه بالغ بر ۴ ساعت از زمان خود را در مسیر رفت و آمد صرف می‌کند. این مسئله جدا از خستگی و آزار روانی که بر ساکنان حاشیه‌ها تحمیل می‌کند و باعث بروز انواع و اقسام آسیب‌های اجتماعی و مشکلات شخصی برای این افراد می‌شود، هزینه مالی سنگینی نیز برای آن‌ها به ایجاد می‌کند. هفته گذشته و در پی گرانی قیمت بنزین خبرگزاری ایلنا گزارش مفصلی از هزینه حمل و نقل کارگران حاشیه‌نشین برای رسیدن به محل کارشان تهیه کرده بود. در آن گزارش تصریح شده بود که با این افزایش قیمت، کارگران هشتگرد بیش از ۴۳ درصد، کارگران پرند بیش از ۳۴ درصد، کارگران رباط‌کریم بیش از ۳۰ درصد و کارگران شهریار بیش از ۲۳ درصد دستمزدشان را باید بابت هزینه حمل و نقل با خودروی شخصی هزینه کنند. حمل و نقل با تاکسی هم نه تنها مقرون به صرفه‌تر از حمل و نقل با خودروی شخصی نیست، بلکه از آن گران‌تر نیز هست. در این شرایط خانواده کارگری را تصور کنید که فرزند دانشجویی هم داشته باشد که ناچار به رفت و آمد به تهران باشد. در نبود ناوگان حمل و نقل عمومی، این مسئله یکی از جدی‌ترین مسائلی است زندگی حاشیه‌نشینان را با تهدید مواجه می‌سازد.

از دیگر مشکلات و مسائل اجتماعی ابرحاشیه‌ها می‌توان به مسکن ارزان قیمت و آسیب‌پذیر، تعارض‌های فرهنگی و آسیب‌های مربوط به بزهکاری و عدم امنیت اشاره کرد. در این‌جا

خدماتی در ترکیب شغلی کنونی جمعیت حاشیه‌ها، وزن سنگین را دارند، اما ترکیب بی‌سواد و مطلقاً کارگری اولیه نیز دیگر برقرار نیست. این تغییرات کیفی در جمعیت حاشیه‌نشینان بیانگر لزوم آسیب‌شناسی‌های جدی‌تر در این مناطق است. بنابر اعلام مقامات و مسئولین رسمی در حال حاضر بیش از ۱۹ میلیون نفر از جمعیت ۵۵ میلیون نفری شهری، یعنی بیش از یک سوم جمعیت شهری در حاشیه‌ها زندگی می‌کنند. این به آمار به وضوح نشان می‌دهد که حتی با منطق اعداد هم دیگر نمی‌توان وجود این جمعیت را حاشیه‌ای و فرعی تصور کرد. این واقعیت در اعتراضات سراسری در دو سال گذشته به شکلی جدی و هشداردهنده بروز عینی پیدا کرد، جایی که متن اعتراضات عمدتاً در مناطق حاشیه‌ای و دورافتاده که حتی اسمشان هم تاکنون کمتر شنیده شده بود، شکل گرفت و علیه منطق متن/حاشیه، فرادست/فرودست هشدار داد. در ادامه سعی می‌کنیم بنا به اهمیت و گستردگی مسئله، توصیفی از عمده‌ترین مشکلات و آسیب‌های اجتماعی ابرحاشیه‌ها ارائه دهیم.

محرومیت نسبی و فقر: وضعیت زندگی حاشیه‌نشینان وضعیت بخصوصی است؛ آن‌ها در حالی که در اکثر موارد در فقر مادی وضعیتی مشابه ساکنان روستاها و شهرهای کوچک دارند، اما همچون آن‌ها در محیط‌های بسته‌ای زندگی نمی‌کنند که انتظارات و خواسته‌هایشان محدود باشد. هرچه امکانات پیشرفت و ارتقای گروه‌هایی که فرد خود را با آن‌ها مقایسه می‌کند، بیشتر باشد، فرد نسبت به ناکامی‌های خود حساس‌تر می‌شود و احساس بی‌عدالتی را با شدت بیشتری حس می‌کند. فاصله کوتاه مکانی میان حاشیه‌نشین‌ها و جمعیت کم و بیش مرفه شهری باعث می‌شود حاشیه‌نشین‌ها رفاه مادی و امکانات بسیاری را اطراف خود ببینند، اما در دستیابی به این امکانات ناکام باشند. این موضوع باعث افزایش محرومیت نسبی در میان آن‌ها می‌شود. شرایط زندگی در مناطق حاشیه‌نشین به صورتی است که سبب بوجود آمدن شرایط فرهنگی خاصی برای ساکنان آن می‌شود، به طوری که از یک سو فقر فرهنگی و مشکلات مالی و از سوی دیگر دیدن زندگی شهرنشینان که از امکانات امروزی بهره‌مندند، سبب ایجاد ناراضی عمیق و گسترش محرومیت نسبی در میان این اقشار می‌شود.

اشتغال: بیکاری بزرگ‌ترین مشکل اقتصادی حاشیه‌نشینان است. رابطه نزدیکی میان سطح بالای بیکاری، کم‌کاری و فقر گسترده وجود دارد. حاشیه‌نشینان در اکثر مواقع به بخش‌های غیررسمی اقتصاد ورود پیدا می‌کنند. از ویژگی‌های بارز این نوع اقتصاد می‌توان به ورود و خروج آسان و موقتی بودن مشاغل، سطح پایین دستمزد، عدم نیاز به مهارت اشاره کرد.

رفت و آمد: کلانشهری مثل تهران جمعیتی حدود ۸٫۵ میلیون نفر دارد، در حالی که جمعیت روزانه آن به بیش از ۱۱ میلیون نفر می‌رسد. این بدان معناست که روزانه دست کم ۳ میلیون

برای بررسی مصداقی‌تر مشکلات ابرحاشیه‌ها و سکونت‌گاه‌های غیررسمی‌ای که پیرامون این مناطق شکل گرفته‌اند، به یکی از شهرستان‌های اطراف تهران، شهر قدس می‌پردازیم.

در حاشیه‌ی حاشیه‌ها

شهر قدس یا همان قلعه حسن‌خان یکی از شهرستان‌های استان تهران است با جمعیتی که در آمار رسمی ۳۰۰ هزار نفر اعلام می‌شود، اما در واقع این عدد حتی از تعداد جمعیت مُحصل شهر هم کمتر است، و جمعیت واقعی باید حداقل سه برابر این عدد باشد. با این حال بسیاری از تهرانی‌ها حتی نام این شهرستان را هم نشنیده‌اند و با شنیدن نام آن، جایی را تصور می‌کنند که در آن واقعا قلعه‌ای در کار است. درباره‌ی وجه تسمیه قلعه حسن‌خان باید گفت این شهرستان منطقه روستایی و بیلاقی خوش آب‌وهوایی بوده که در دوران قاجاریه یک شاهزاده کاشانی این روستا را به عنوان شکارگاه انتخاب می‌کند و قلعه‌ای در آن به نام پسرش بنا می‌کند و این روستا قلعه حسن‌خان نام می‌گیرد. در دوره‌ی پهلوی دوم این روستا به دلیل جذابیت‌های طبیعی و قیمت ارزان زمین برای کارگران شاغل در کارخانه‌های صنعتی اطراف جاده‌ی مخصوص به سکونت‌گاه مناسبی تبدیل می‌شود و طی سال‌های بعد از انقلاب، بخصوص در دهه‌های هفتاد و هشتاد جمعیت بیشتر و بیشتری را به خود جذب می‌کند. در حال حاضر این شهر یک منطقه کم و بیش صنعتی به شمار می‌آید. کارخانه‌های صنعتی پرشمار در شهر و اطراف آن محل کار جمعیت بسیاری از اهالی است، اما تعداد بیشتری از ساکنان برای کار به تهران رفت‌وآمد می‌کنند. افرادی که باید ترافیک‌های طولانی بعضاً نیم ساعته را در ساعات اولیه صبح و بعدازظهرها در ورودی و خروجی‌های شهر برای رسیدن به محل کارشان تحمل کنند.

در سال‌های اخیر شهر دچار انفجار جمعیتی شده و امروزه آشکارا ظرفیت جمعیت کنونی‌اش را ندارد. بخصوص که در پس موج توری اخیر و افزایش بهای مسکن، قلعه حسن‌خان به مقصد مناسبی برای شهروندان تهرانی بدل شده که توان اجاره یا خرید مسکن در خود شهر تهران را ندارند. مناطق مرکزی و قدیمی‌تر شهر که قیمت مسکن در آن با مناطق غربی تهران برابری می‌کند، محل زندگی اقشار مرفه‌تر است. اما اقشار کم‌درآمدتر در حاشیه‌های شهر ساکن شده‌اند و در سال‌های اخیر به سمت منتهی‌الیه شمالی و غربی شهر پیشروی کرده‌اند. هر چه به سمت مناطق حاشیه‌های این ابرحاشیه پیش می‌رویم ساخت و سازهای غیرمجاز و مسکن‌های غیراستاندارد بیشتر به چشم می‌خورد. با این که جمعیت غالب شهر را جمعیت کارگری تشکیل می‌دهند، حال و هوا و فضای شهر در مناطق حاشیه‌ای آن به شکل قابل ملاحظه‌ای با قسمت‌های مرکزی شهر متفاوت است. محله‌هایی که در این

مناطق حاشیه‌ای قرار گرفته‌اند عبارت‌اند از بلوار سی‌متری شهدا، ساحل شن، شاه‌بوداغان، بیست‌متری ولیعصر.

حاشیه‌نشینی در اطراف شهرهای کوچک‌تر غالباً به شکل استقرار مهاجران تهی‌دست در محدوده‌ی شهر و در اراضی بایروبی صاحب و ساخت سرپناه با مواد و مصالح در دسترس و ارزان مثل خشت و گل، حلبی، حصیر و لاستیک فرسوده به چشم می‌خورد. این نوع حاشیه‌نشینی در مناطق حاشیه‌ای شهر قدس هم وجود دارد که جمعیت ساکنان این نوع سکونت‌گاه‌ها اکثراً محدود است و متجاوز از چند خانواده نمی‌شود. به سمت محله‌ی ساحل شن که می‌رویم تعداد زباله‌گردهایی که به دنبال خود گاری‌های پراز زباله‌شان را می‌کشند، بیشتر و بیشتر می‌شود. جلوتر که می‌رویم، متوجه می‌شویم در این منطقه چند مرکز و گاراژ بازیافت زباله وجود دارد و تمام زباله‌گردهای شهر، زباله‌هایشان را به این گاراژها تحویل می‌دهند. هر گاراژ در انتهای یک خیابان قرار دارد که دو سوپه‌ی آن را زمین‌های بیابانی پوشانده است. در کنار هر کدام از این خیابان‌ها تک و توک اتاقک‌های تخریب‌شده‌ی خشت و گلی به چشم می‌خورد که سقف و یکی از دیوارهای آن با ورقه‌های فلزی یا پارچه پوشانده شده است. بعضی اتاقک‌ها خالی‌اند و در مقابل بعضی از آن‌ها معتادی با یک کیسه‌ی زباله به دور خود می‌چرخد. وقتی به سراغشان می‌رویم، راهشان را کج می‌کنند و اجازه نمی‌دهند با ایشان صحبت کنیم. رهگذرها یا کارگرانی هم که از کارخانه‌های اطراف تعطیل شده‌اند، همگی مصرند که زودتر منطقه را ترک کنیم. وقتی با اصرار موفق می‌شویم با یکی از آن‌ها صحبت کنیم، می‌گوید در گذشته پشت گاراژها در دره‌ی شنی چند خانواده زندگی می‌کردند، اما در حال حاضر به جز تعداد معدودی معتاد و کارتن‌خواب کس دیگری نمانده است.

به سمت محله‌ی بیست‌متری می‌رویم. خیابان اصلی محله پر است از جوانانی که از روی بی‌خیالی پرسه می‌زنند. هر چند متری یک جا عده‌ای دور هم جمع شده و آتش روشن کرده‌اند. در همین نگاه نخست روشن به نظر می‌رسد که بیکاری در این منطقه موج می‌زند. در همین خیابان اصلی هم نمای همه‌خانه‌هایی که هیچ نظمی در شیوه استقرارشان یافت نمی‌شود، با آجرهای کج و معوج پوشیده شده است. اما وقتی وارد یک کوچه فرعی می‌شویم و چند ده متری پیش می‌رویم با نوع معماری عجیبی روبرو می‌شویم. خانه‌ها به صورت پلکانی در دامنه‌ی کوهی روی هم قرار گرفته‌اند، به طوری که سقف هر خانه حیاط خانه بالایی را تشکیل می‌دهد. البته خانه که نمی‌توان گفت، هر واحد یک اتاق ۳۰ یا ۴۰ متری است که از ترکیب سنگ و آجر و خشت ساخته شده است. درب اصلی هر خانه که با چادر یا تخته‌ای شکسته پوشیده شده، کمتر از یک متر از سنگ تپه فاصله دارد که به زحمت دو نفر می‌توانند کنار هم از این معبر عبور کنند. شبی که برای رسیدن به خانه‌ها باید طی شود به شکل عجیبی تند

است، به طوری که ناممکن است یک فرد سالمند یا کسی که مشکل حرکتی داشته باشد، بتواند آن را طی کند. اهالی می‌گویند در فصل برف و یخبندان جوانان سالم هم نمی‌توانند در معابر رفت و آمد کنند، چه برسد به کودکان و سالمندان.

با مهناز که دختر جوانی است هم صحبت می‌شویم. سه فرزند دارد و کم‌تر از ۱۰ سال است که از یکی از روستاهای اطراف تکاب (شهری در آذربایجان غربی) به همراه همسرش به این منطقه آمده است. می‌گوید «ما آن زمان قاچاقی (غیرقانونی) این خانه را ساختیم. شانس آوردیم! الان شهرداری آمده و می‌خواهد خانه‌هایمان را خراب کند. متری ۱ میلیون هم خانه‌هایمان را می‌خرد. اما نمی‌فروشیم و از این جا نمی‌رویم. با بیست، سی میلیون جز این جا کجا می‌توانیم برویم!» همسر مهناز هم مثل اکثر ساکنان دیگر این منطقه کارگر فصلی است. یک ماه کار دارد، یک ماه ندارد و به سختی می‌تواند هزینه زندگی خانواده‌اش را تأمین کند.

این سکونت‌گاه آخرین امکان پیش‌روی در حاشیه‌های شمالی شهر قدس است، چه در ارتفاع و چه در سطح. از فاصله چند ده متری آخرین خانه، دیوارهای یک پادگان نظامی بالا رفته است و همچون حصاری این سکونت‌گاه را دربر گرفته است. هوا تقریباً تاریک شده است، کودکان که کم‌کم به سمت خانه‌هایشان می‌روند، با انگشت سربازی را که در برجک نگهبانی پادگان به اتاقک فلزی تکیه داده، نشانم می‌دهند و می‌گویند او مواظب است تا نیمه شب کسی سرزده نیاید خانه‌هایمان را خراب کند.

*** زهره نجفی، دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه علامه طباطبائی.**

رویکرد جامع به مسئله فقر

مهم‌ترین راهکار مبارزه با فقر در ایران

نتیجه بررسی‌های صالحی اصفهانی (۱۳۹۶) نشان می‌دهد که دهک درآمدی اول از رشد ۱۱ درصدی سال ۱۳۹۵ هیچ بهره‌ای نبرده است. در این زمینه همچنین نتیجه مطالعه درویشی و محمدیان (۱۳۹۸) نشان می‌دهد که خانوارهای با حداقل شکاف فقر می‌توان با نرخ‌های رشد معمول ۳ درصد از فقر رها ساخت و حتی با این نرخ رشد می‌توان خانوارهای با شکاف فقر متوسط را نیز در یک بازه ده ساله از فقر نجات داد. مسئله اصلی خانوارهای با شکاف فقرهای بزرگ هستند که تنها با نرخ‌های رشد ۱۲ درصدی آن هم در طی یک بازه زمانی ۱۰ ساله از فقر رهایی می‌یابند. این یافته‌ها مبتنی بر ثبات تعداد فقر در طی زمان است که در واقعیت با رشد تعداد فقر در طی زمان، مدت زمان لازم افزایش خواهد یافت.

علی‌رغم مباحث مذکور پدیده فقر در ایران و شیوه‌های مواجهه با آن دارای مشخصه‌های مختص به خود است. در این زمینه می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. جدی‌ترین چالش کشور در رابطه با فقر مسئله شناسایی فقر است. در ایران نظام مالیاتی کارآمدی جهت شناسایی سطوح درآمدی افراد وجود ندارد. در نتیجه به دلیل فقدان اطلاعات لازم، میزان خطاهای شمول (وارد کردن غیرفقر) و حذف (عدم پوشش فقر) در برنامه‌ها بسیار بالا است که نتیجه آن هدر دادن منابع دولت و تاثیر ناچیز بر فقر کل است. از طرف دیگر جهت شناسایی فقر به جای روش تمام‌شماری از روش‌های مبتنی بر درخواست/ تقاضا استفاده می‌شود که باعث شده بسیاری از مناطق دورافتاده و فقیرنشین تحت پوشش قرار نگیرند زیرا روش مبتنی بر تقاضا برای مناطق با میزان فقر پایین و دارای سطح تحصیلات یا آگاهی بالا مناسب است در حالی که در شرایط میزان فقر بالا و شرایط بحرانی باید از روش تمام‌شماری استفاده شود.

۲. در هیچ‌کدام از برنامه‌هایی که تاکنون برای مواجهه با فقر در کشور طراحی شده، خط

این یادداشت در ارتباط با جشنواره فقرپژوهی سال ۱۳۹۸ به مناسب روز پژوهش نگاشته شده است. جشنواره مذکور با هدف تقدیر از پایان‌نامه‌های برتر دانشجویی در حوزه‌ی فقر توسط معاونت رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار می‌شود و پایگاه اطلاع‌رسانی آن از آدرس <http://poverty-research.ir> در دسترس است.

در دهه‌های گذشته برای مواجهه با پدیده فقر راه‌حل‌های متعددی ارائه شده، از جمله می‌توان به رشد اقتصادی پایدار به نفع فقر توانمندسازی فقر، ارتقای سرمایه انسانی فقر (آموزش، بهداشت و تغذیه)، ایجاد تور امنیت اجتماعی برای افراد ناتوان، توسعه اجتماعی (شامل توسعه سرمایه انسانی، سرمایه اجتماعی و حمایت اجتماعی) و در نهایت مدیریت اقتصاد کلان و حکمرانی خوب اشاره کرد. رویکردهای مذکور را می‌توان در دو دسته کلی، یکی مبتنی بر رشد اقتصادی و دیگری در قالب برنامه‌های توسعه اجتماعی مطرح کرد. بنیان راه‌حل مبتنی بر رشد اقتصادی فرضیه مشهور نشت به پایین^۱ است که بر اساس آن رشد به عنوان عامل اصلی کاهش فقر، معرفی شد، اما عملکرد کشورهای آسیای شرقی در دهه‌های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ نشان داد که رشد سریع توأم با نابرابری کمتر، می‌تواند فقر را به مقدار بیشتری کاهش دهد. در این دوره اجماع عمومی مبنی بر ضعف ابزار رشد به عنوان تنها ابزار کاهش فقر به وجود آمد، به طوری که در دهه ۱۹۹۰ رشد فقرزدا مطرح شد. بر اساس تعریف بانک جهانی رشد فقرزدای ضعیف، رشدی است که فقر را هر چند اندک کاهش دهد که بر این اساس اکثر فرآیندهای رشد، فقرزدا هستند. در مقابل رشد فقرزدای قوی، رشدی را فقرزدا می‌داند که میزان فقر را کاهش دهد. طبق این تعریف نرخ رشد درآمد فقر از نرخ رشد درآمد غیرفقر بیشتر افزایش می‌یابد. در زمینه تاثیر رشد اقتصادی بر فقر، نتایج مطالعات صورت گرفته در کشور^۲ بیانگر آن است که رشد اقتصادی همواره و برای همه گروه‌های شغلی فقرزدا نیست. به طوری که

1. Trickle down hypothesis

۲. راغفور و همکاران (۱۳۹۴)، ابونوری و قادی (۱۳۸۶)، پروین و همکاران (۱۳۹۲) و درویشی و احمدی خواه (۱۳۹۶)

خانوارهای آسیب پذیر اندیشیده نشود پدیده فقر به صورت مزمن و بین نسلی ادامه خواهد یافت. حتی بدون بررسی های دقیق علمی آمارهای مربوط به تعداد حاشینه نشینان (حدود ۱۲ میلیون نفر)، معنادین (بین ۳ تا ۴ میلیون نفر)، زنان سرپرست خانوار (حدود ۲۰۶ میلیون نفر) و اینکه صرفاً حدود ۵ میلیون نفر تحت پوشش نهادهای حمایتی هستند به خوبی دامنه آسیب پذیری را نشان می دهد.

۶. میزان فقر چندبعدی در کشور به طور معنی داری بالا است به طوری که بر اساس گزارش معاونت رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ۱۷ درصد از خانوارهای شهری کشور (در سطح استان سیستان و بلوچستان ۴۵ درصد، کردستان ۴۳ درصد و هرمزگان ۳۸ درصد) و ۴۰ درصد از خانوارهای روستایی ایران (در سطوح استانی در سیستان و بلوچستان ۸۲ درصد، کردستان ۶۱ درصد، هرمزگان ۵۸ درصد و خراسان شمالی ۵۶ درصد) دچار فقر چندبعدی اند.

نتایج مذکور بیانگر آن است که تعدیل فقر در کشور در کوتاه مدت و حتی میان مدت به وسیله سیاست های رشد محور با نرخ های رشد تجربه شده قابل حل نیست و کاهش معنی دار فقر نیازمند حمایت های جامع تر اجتماعی در قالب برنامه های توسعه اجتماعی است. از طرف دیگر بعد از اجرای یارانه های نقدی همگانی تغییرات ساختاری (اقتصادی و اجتماعی) گسترده ای رخ داده که خانوارهای غیر آسیب پذیر قبل از ارجای طرح هم اکنون در معرض فقر قرار گرفته اند. بنابراین اگرچه رشد اقتصادی برای تعدیل فقر لازم است اما به تنهایی کافی نیست زیرا آثار سرریز رشد در میان مدت و بلندمدت ظاهر خواهد شد در حالی که اگر برنامه ای جامع برای مواجهه با فقر نداشته باشیم روز به روز خانوارهای بیشتر و بیشتری در دام فقر گرفتار می شوند.

علی رغم اینکه در مواجهه با فرآیند طاقت فرسای کمک به فقرا برای شکستن سیکل فقر، راه حل ساده ای وجود ندارد، برنامه های توسعه اجتماعی حول سه نقطه قانونی، اول، جامعیت و فراگیری (شامل دامنه متنوعی از خدمات است که تلاش می کند بین نیازهای فردی و اجتماعی ارتباط برقرار کند)، دوم، همدستی و همکاری (شامل ایجاد شبکه ای بین مشارکت کنندگان است که می تواند دامنه وسیعی از همکاری های رسمی و غیررسمی را در بر داشته باشد) و سوم، سازماندهی اجتماعی (به وسیله آن افراد بومی و محلی می توانند در برنامه مشارکت و از این طریق درک کنند که چگونه زندگی شخصی آنها و رفاه اجتماعی به هم وابسته است) متمرکز شده اند. در این زمینه میلر و همکاران (۲۰۰۴)^۱ معتقدند که خروج

فقر استاندارد و رسمی ملاحظه نمی شود که ملاک عمل سیاستگذار قرار گرفته باشد. علاوه بر فقدان وجود خط فقر روش مورد استفاده برای مفهوم سازی فقر نیز اهداف کاهش فقر را تحت تاثیر قرار داده، به طوری که از بین چهار مفهوم فقر مطلق (هدف برآوردن نیازهای اساسی و پایه)، فقر نسبی (هدف ایجاد برابری)، فقر به عنوان وابستگی (هدف استغناء و بی نیازی)، فقر به عنوان طرد شدن (هدف مشارکت افراد در فعالیت های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی) و در نهایت فقر به عنوان محرومیت از امکانات (هدف توسعه انسانی)، در ایران تمرکز بیشتر بر فقر مطلق بوده و باعث شده که تلاش ها بیشتر معطوف به کمک به افراد کم درآمد شود تا نیازهای پایه آنها را از طریق مداخلاتی از قبیل سبد غذایی، سرپناه برای افراد بی خانمان، کلینک های مراقبت های بهداشتی برآورده سازند.

۳. در ایران نه تنها افراد بیکار گرفتار فقر هستند بلکه امروزه بحث فقر گروه وسیعی از شاغلین نیز مسئله ای جدی و در خور توجه است.

۴. در برنامه های مرتبط با فقر در ایران اصول بنیادین زیر نادیده گرفته شده است، جمع آوری داده ها و اطلاعات لازم، بررسی سازگاری و صحت اطلاعات، وارد کردن اطلاعات گردآوری شده در یک سیستم اطلاعاتی یکپارچه و شناسایی خانوارهای فقیر با استفاده از روش های علمی (مبتنی بر آزمون های تقریب و وسع) و در نهایت به روز کردن داده ها به شکلی پویا به گونه ای که خانوارهای فقیر جدید وارد و خانوارهای تحت پوشش رها یافته از فقر، خارج شوند.

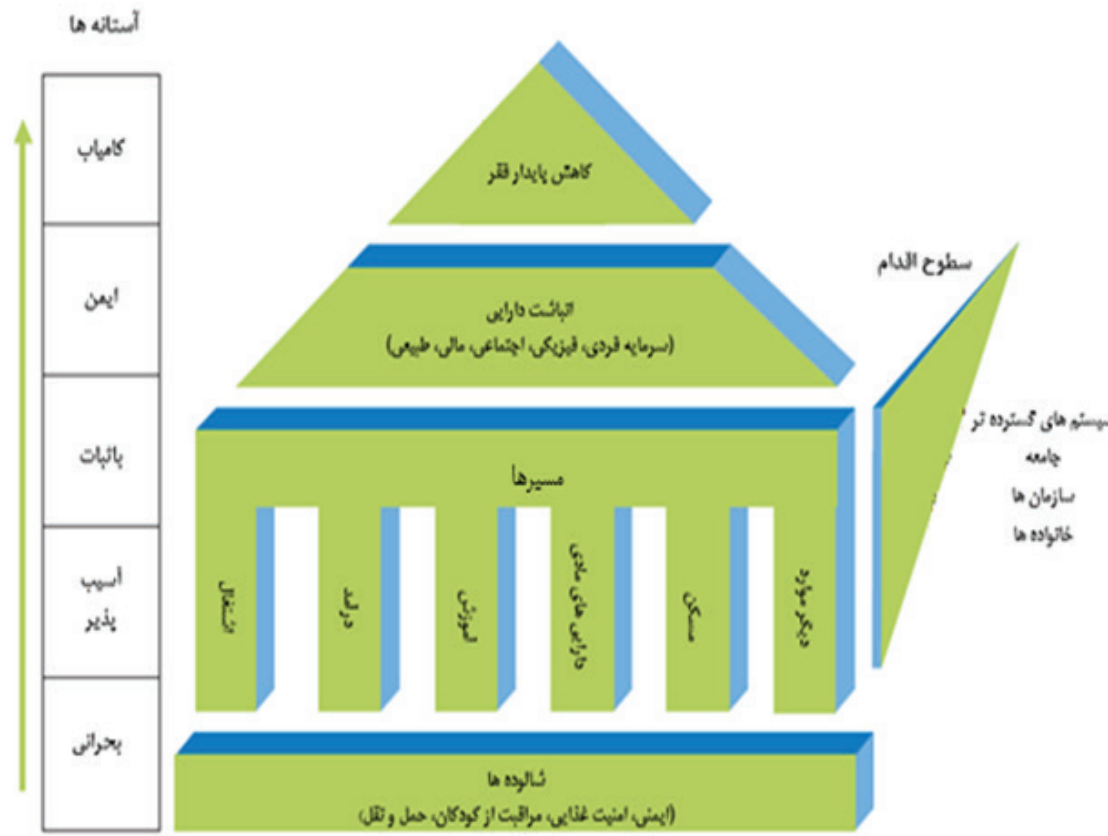
۵. فقر پدیده ای پویا است یعنی در طی زمان، تعداد زیادی از مردم در فقر وارد یا از فقر خارج می شوند. پس برای سیاستگذاری کارا باید دو مسئله فقر (وضعیت موجود محرومیت) و آسیب پذیری (پیش بینی فقرای آینده) به طور همزمان مورد توجه قرار گیرند. توجه به آسیب پذیری از چند جنبه دارای اهمیت است، اول، در زمینه طراحی سیاست های مبارزه با فقر مسئله آینده نگری مهم است یعنی باید در طراحی این سیاست ها برای سؤالاتی مانند چه کسی احتمال دارد در آینده فقیر شود، با چه احتمالی فقیر خواهد شد و شدت فقر وی چه میزان خواهد بود، پاسخی فراهم شود. دوم، مطالعه آسیب پذیری در مقابل فقر در زمینه سیاست های پیشگیرانه فقر در آینده و سیاست های تعدیل فقر موجود کمک می کنند. توجه غیر معنی دار به مسئله آسیب پذیری در کشور یکی از مشخصه های خاص برنامه های حمایت اجتماعی کشور است. نتایج بررسی های نگارنده نشان می دهد که تعداد خانوارهای آسیب پذیر (فقرای آینده) بیش از فقرای کنونی است و اگر تدابیری جدی در راستای تحت پوشش قرار دادن

بخش اول

مبارزه با فقر، تبعیض و ناابرابری

نمودار (۱): چارچوب جامع برای کاهش فقر
منبع: درویشی، محمدیان (۱۳۹۷)

است. در عمل در خصوص هر خانواده، هر مشکل تاثیر دیگر مشکلات را تقویت می‌کند و این مشکلات آنقدر به صورت تنگاتنگ در هم گره خورده‌اند که تغییر در یکی می‌تواند یک رشته واکنش را به همراه داشته باشد که نتایج آن خیلی فراتر از علت اصلی اولیه خواهد بود. بنابراین اگر مشکلات در هم گره خورده‌اند، راه حل‌ها نیز باید چنین باشند. تنها داشتن شغل کافی نیست، بیمه درمانی به تنهایی نمی‌تواند کافی باشد، خانه خوب به تنهایی نمی‌تواند کافی باشد، حمل و نقل قابل اطمینان، بودجه بندی محتاطانه خانواده، فرزندپروری و تحصیل کارآمد نیز نمی‌توانند کافی باشند زمانی که هر یک به صورت مجزا از بقیه باشد. به عبارت

از فقر نیازمند شش عنصر به هم وابسته برای خوداتکایی است که باید شناسایی و پیگیری شوند. این مراحل شامل درآمد و دارایی اقتصادی، آموزش و مهارت‌ها، مسکن و محیط زندگی سالم و جذاب، دسترسی به خدمات بهداشتی و درمانی و دیگر خدمات مورد نیاز عمومی، روابط نزدیک مانند ایجاد شبکه‌های اجتماعی بین فقرا و تدبیر و کاردانی فردی و توانایی مدیریت و رهبری است.

بر اساس رویکرد جامع به مسئله فقر، کاهش فقر در مقیاس وسیع زمانی اتفاق می‌افتد که از طریق تلاش‌های جامع و چندبخشی به آنها پرداخته شود. فقر دارای علل مرتبط زیادی

دیگر با وجود بالا بودن میزان فقر چندبعدی در ایران هیچ متغیر منفردی وجود ندارد که بتواند تغییر داده شود تا به افراد کمک کند تا از فقرهایی یابند. بنابراین اگر مشکلات در هم گره خورده‌اند، راه حل‌ها نیز باید در هم گره خورده باشند. از این رو جهت کاهش معنی دار در فقر کشور، عزم باید به سمت یک چارچوب جامع جزم شود. چنین چارچوب جامعی به صورت شماتیک در نمودار (۱) تصویر شده است.

نمودار (۱) نشان می‌دهد که استراتژی‌های بنیادین خاصی وجود دارند که کمک می‌کنند تا افراد از بحران خارج شوند، اما در صورت عدم وجود مداخلات اضافی افراد آسیب‌پذیر باقی خواهند ماند و خیلی زود دوباره به وضعیت بحرانی بر خواهند گشت. این امر نشان می‌دهد که بازه وسیعی از استراتژی‌ها و در سطوحی مختلف، در طول یک دوره زمانی می‌بایست اتخاذ شوند تا انباشتی از دارایی‌ها حاصل شده و شرایطی ایجاد شود که به طور قطع بتوان گفت که یک خانواده پیشرفت داشته و از فقرهایی یافته است. آنچه که برخی افراد آن را "بنیاد یا شالوده" می‌نامند، دیگران آن را "مسیر" نامیده‌اند. نمودار (۱) نشان می‌دهد که سطوح اقدام، به استراتژی "مسیرهایی" که اتخاذ می‌کنند مربوط می‌شود، اما هر سطح نیز استراتژی‌های خاصی دارد. با این وجود، زمانی که برنامه‌ای را برای کاهش فقر طرح‌ریزی می‌کنیم، این تصویر شماتیک راهی بسیار سودمند برای سازماندهی افکار است.

دامنه استراتژی‌هایی که می‌توانند مبتنی بر نمودار (۱) به منظور کاهش فقر مورد استفاده قرار گیرند بسیار گسترده است. طبقه‌بندی این استراتژی‌ها به دسته فعالیت‌های معمول می‌تواند سودمند باشد اما دسته‌بندی فعالیت‌ها ممکن است با ریسک همراه باشد، چون استراتژی‌ها منحصرأً مستقل از هم نیستند. به عنوان مثال، یک استراتژی که به منظور کمک به خانواده‌ها برای غلبه بر فقر مورد استفاده قرار گرفته است ممکن است برای کاهش آسیب‌پذیری جامعه به عنوان یک کل نیز مورد استفاده قرار گیرد. دسته‌بندی‌های زیر به منظور کمک به سازماندهی افکار خواننده ارائه شده‌اند، اما می‌بایست شرایط فوق را نیز در زمان خواندن آنها مدنظر داشت. مداخلات مرتبط با کاهش فقر براساس اینکه آیا برنامه‌ریزی شده یا نظامند هستند، دسته‌بندی می‌شوند. مداخله برنامه‌ریزی شده معمولاً از طریق طراحی و اجرای یک برنامه خاص یا گروهی از برنامه‌ها به دست می‌آید. برنامه‌ها می‌توانند کوتاه‌مدت یا بلندمدت، در مقیاس کلان یا در مقیاس خرد باشند. برنامه‌ها را می‌توان به شکل کوششی مجزا یا به صورت چارچوبی جامع و تلفیقی از برنامه‌های تکمیلی اجرا کرد. برنامه‌ها عموماً بر کمک به خانواده‌ها و افراد برای پیشرفت در سیستم‌های اقتصادی،

سیاسی و اجتماعی جامعه تمرکز دارند. یک برنامه با احیای مداوم منابع انسانی، مالی و دیگر منابع پشتیبانی می‌شود. از طرف دیگر مداخله نظام‌مند مداخله‌ای است که تلاش می‌کند تا جنبه یا جنبه‌هایی از سیستم‌های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی جامعه را تغییر دهد. مداخله نظام‌مند تغییری را در نحوه عملکرد یک سیستم ایجاد می‌کند در حالی که یک مداخله برنامه‌ریزی شده عموماً در جهت کمک به گروه‌ها و افراد جهت‌گیری شده است تا آنها را با الزامات یک سیستم تطبیق دهد. مداخلات نظام‌مند عموماً به این منظور طراحی شده‌اند که یک سیستم را اصلاح کنند تا نیازهای گروه‌ها یا افراد خاصی را در خود بگنجاند. زمانی که مداخلات نظام‌مند اجرا شوند، ممکن است به منظور تقویت به نوسازی مداوم منابع نیاز داشته یا نداشته باشند. مداخلات نظام‌مند عموماً، اما نه منحصرأً، نیازمند تغییرات در سیاست‌ها، اعمال یا سیستم‌های دولت هستند. جوامع نقش‌های مختلفی، شامل حمایت، در تشویق و کمک به دولت‌ها در ایجاد تغییرات لازم ایفا می‌کنند. تمایز بین مداخلات برنامه‌ریزی شده و نظام‌مند کمی ساختگی است. بسیاری از مداخلات دارای هم مولفه برنامه‌ریزی شده و هم مولفه نظام‌مند هستند. برخی از مداخلات به عنوان مداخلات برنامه‌ریزی شروع می‌شوند سپس به حدی گسترده اتخاذ می‌شوند که کل سیستم تغییر می‌کند تا آنها را در خود تلفیق کند. برخی از مداخلات برنامه‌ریزی شده تنها در صورتی به تاثیر قابل توجهی دست پیدا می‌کنند که مداخلات نظام‌مند نیز اعمال شوند. در جداول (۱)، ۲ و ۳ استراتژی‌های موجود براساس رویکرد جامع به مسئله فقر (شامل استراتژی‌های شانس اول، استراتژی‌های خانوار محور، استراتژی‌های تقویت جوامع محلی و استراتژی‌هایی که به سمت تقویت سازمانی جهت‌گیری شده‌اند) ارائه شده‌اند.

جدول (۱): مداخلات نظام‌مند و برنامه‌ریزی شده در خصوص استراتژی‌های شانس اول^۱

اهداف	مداخلات برنامه‌ریزی شده	مداخلات نظام‌مند
رشد کودک سالم	آموزش و حمایت از فرزندپروری آموزش و حمایت از تغذیه آموزش و فعالیت در جهت سلامت فیزیکی افزایش سطح سواد خانواده برنامه‌های آموزش زود هنگام ممانعت از خلال‌های جنینی آموزش سلامت باروری برنامه‌های مشاوره‌ای برای نوجوانان	حمایت‌های آموزشی از کودکان مبتلا به اخلاص‌های جنینی گنجاندن موضوعات سلامتی در برنامه‌های درسی مدارس مزایای مالی برای زنان باردار توسعه دسترسی به فضاهای تحت نظارت مراقبت از کودکان
اقدامات ابتکاری به منظور ماندن در مدرسه	مشوق‌ها و حمایت‌های مالی آموزش خصوصی و دیگر حمایت‌های فوق برنامه برنامه‌های مقابله با گروه‌های جنایتکار برنامه‌های تفریحی بورسیه و جوایز تحصیلی مداخلات لازم به منظور بهبود مشارکت والدین در آموزش فرزندان آموزش‌های فوق برنامه	کمک هزینه برای شهریه تحصیلات دانشگاهی کمک به افراد دارای نیازهای خاص (کودکان استثنایی) وجود شغل‌هایی با ساعات کاری انعطاف‌پذیر در بخش دولتی که در ساعاتی غیر از ساعات کار مدارس باشند. ”مدارس جایگزین“ فرصت‌های یادگیری مهارت
اقدامات ابتکاری در خصوص تغذیه	صبحانه و نهار در مدرسه آموزش تغذیه آشپزخانه‌های محلی باشگاه‌های خرید	ارائه سیاست‌هایی در مدرسه که از تغذیه سالم پشتیبانی می‌کند. افزایش دسترسی به انتخاب‌های مختلف در کافه‌ها و دستگاه‌های فروش مواد غذایی ارائه کردن جایگزین‌هایی سالم به جای جمع کردن اعانه
پیشگیری از بارداری	آموزش سلامت باروری توزیع وسایل پیشگیری از بارداری	
تفریح	بازه وسیعی از برنامه‌های ورزشی، فرهنگی و هنری	ایجاد سیاست‌های دسترسی ارزان مرتبط کردن برنامه‌های تفریحی با خیابان‌هایی که جوانان در معرض خطر به طور طبیعی در آنجا جمع می‌شوند. برنامه‌های تفریحی بایارانه دولتی یا مبتنی بر جامعه فراهم کردن حمل و نقل، مراقبت از کودک و تجهیزات مرتبط اتخاذ برنامه‌هایی برای پرداختن به موانع مرتبط با زبان و فرهنگ
غرور فرهنگی و میراثی	برنامه‌های آموزش فرهنگ و میراث فرهنگی جشن‌ها و رویدادهای فرهنگی و میراثی	اضافه کردن یک مولفه فرهنگی به فعالیت‌ها

منبع: درویشی، محمدیان (۱۳۹۶)

جدول (۲): مداخلات نظام‌مند و برنامه‌ریزی شده خانواده محور^۱

اهداف	مداخلات برنامه‌ریزی شده	مداخلات نظام‌مند
توسعه نیروی کار	برنامه‌های آمادگی برای اشتغال ایجاد مهارت‌های شغلی خاص مهارت‌های خوداشتغالی حمایت به منظور تثبیت و حفظ موقعیت شغلی	کمپین‌های آگاهی‌افزایی از اقدامات مثبت کمپین‌های حداقل حقوق اصلاحات رفاهی واسطه‌های نیروی کار به رسمیت شناختن مدارک و گواهینامه‌ها اصلاح شیوه‌های کارفرمایان پروتکل‌های استخدام محلی
حمایت از درآمد بهبود درآمد خانوار	ترمیم رتبه اعتباری پرداخت برخی صورتحساب‌های اضطراری بهبود دسترسی به اعتبار مالیات تامین اجتماعی برای کارگران ضعیف	افزایش میزان حمایت درآمدي یا میزان کمک‌های رفاهی بهبود سطح مزایا برای بیمه‌های استخدامی کاهش حق تامین اجتماعی بر افراد کم‌درآمد بهبود اعتبار مالیاتی کودکان فراهم کردن مزایای مراقبت‌های بهداشتی و دندان برای کارگران فقیر
حمایت از درآمد فراهم کردن کالاها و خدمات ارزان قیمت	امنیت غذایی حمل و نقل مسکن مراقبت از کودک تیمار فردی کمک حقوقی	حمل و نقل تسهیل استفاده از خدمات بانکی
آموزش	ارتقای سطح آموزش عمومی ارتقای سواد عمومی یا سواد حساب و کتاب مهارت‌های کلی زندگی آموزش سواد مالی ارتقای سلامت مهارت‌های فرزندپروری مهارت‌های مالکیت مسکن	رشد اولیه در دوران کودکی ملاحظه شود. ارزیابی یادگیری اولیه به عنوان معیاری برای پذیرفته شدن در برنامه‌های آموزشی
کارآفرینی اجتماعی	استراتژی‌های "پیوند دهنده"، تجربه کاری و آموزش کارگاه‌های مناسب برای افراد معلول تولید درآمد تکمیلی استراتژی‌های موازی، شغل‌های تمام وقت با کیفیت توسعه شرکت‌های کوچک	ایجاد سرمایه‌های مشترک سیاست‌های تدارکاتی. حمایت‌های توسعه کسب و کار.
ایجاد سرمایه مالی	حساب‌های توسعه‌ای فردی ^۱ اجاره به شرط تملیک	حمایت از تغییر قوانین رفاهی

1 . Strategies Primarily Directed at Individual Households

ادامه جدول (۲)

اهداف	مداخلات برنامه‌ریزی شده	مداخلات نظام‌مند
مسکن ارزان قیمت	مسکن برای افراد با نیازهای خاص مسکن انتقالی پروژه‌های مسکن تعاونی اجاره به شریط تملیک برنامه‌های مالکیت خانه برنامه‌های همکاری موجرو مستاجر ثبت نام مسکن وام‌های ضروری تعمیر مسکن وام‌های بدون بهره	حمایت کمک هزینه اجاره بازبینی منطقه‌بندی قوانین مسکن عمومی وام‌های کمک‌های بلاعوض برای بازسازی و ساخت مسکن
برابری جنسیتی	آموزش زنان در خصوص کارهای غیرسنجی مقابله با خشونت خانگی	پرداخت حقوق برابر حمایت‌های مراقبت از کودکان حمایت از همسران محیط‌های کاری دوستدار خانواده آموزش توجه به تفاوت‌های جنسیتی
برابری نژادی	برنامه‌های آموزش ضد نژادپرستی	برابری استخدامی برنامه‌های آموزشی برابر و فراگیر فراهم کردن خدمات فرهنگی مناسب

منبع: درویشی، محمدیان (۱۳۹۶)

اهداف	مداخلات برنامه‌ریزی شده	مداخلات نظام‌مند
ایجاد فرصت و امنیت اقتصادی	بازسازی و توسعه تجاری: بهبود دسترسی به خدمات تجاری و افزایش پتانسیل افراد محلی برای استخدام توسط شرکت‌های محلی قوی ^۲ ایجاد شغل: از قبیل ایجاد شرکت‌های اجتماعی، برنامه‌های حفظ صنایع، بازسازی تجاری و غیره کانال‌های تامین مالی خصوصی: از قبیل جذب کردن یک بانک، ایجاد موسسه اعتباری، یا ایجاد یک صندوق اعطای وام قابل تجدید ^۳	کانال‌های تامین مالی عمومی: از قبیل تضمین‌های وام، اعتبارهای مالیاتی، کمک‌های مالی به فروشگاه. شبکه‌های استخدائی: بهبود احتمال اینکه افراد محلی به موقعیت‌های استخدائی محلی دسترسی داشته باشند. این امر ممکن است لابی کردن برای اقدامات مثبت جهت استخدام و آموزش در بخش‌هایی از قبیل مهدکودک‌ها، مدارس، نهاد‌های مراقبت‌های پزشکی، خدمات عمومی و غیره را شامل شود.
افزایش سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های فیزیکی	بازسازی مسکن: بخش "مسکن ارزان قیمت" ملاحظه شود.	امکانات حمل و نقل: از قبیل حمل و نقل عمومی، وضعیت جاده‌ها، در دسترس بودن پارکینگ و غیره امکانات عمومی: از قبیل پارک، تاسیسات تفریحی، باشگاه‌های اجتماعی
بهبود ایمنی و امنیت	گشت‌های امنیت محله: سازماندهی ساکنان به منظور گشت‌زنی در خیابان‌های خاص در طول زمان‌های پرخطر و گزارش فعالیت‌های مشکوک به مقامات ذیصلاح. برنامه‌های پیشگیری از جرم: از قبیل برنامه‌های ضد گروه‌های ارادل و او بایش، رصد تجارت جنسی، بهبود وضعیت روشنایی، دسترسی به ابزارهای امنیت خانوار	خدمات پلیس اجتماعی: استقرار افسران پلیس در دورن جامعه و ملزم کردن آنها به ایجاد روابط مبتنی بر اعتماد با ساکنان محلی نشست‌های عدالت اجتماعی: از قبیل محافل اظهار نظر و قضاوت اجتماعی.
ایجاد نهادها و خدماتی با کارکرد مناسب	لیگ‌های ورزشی و فعالیت‌های تفریحی: تقویت این موارد به منظور فراهم کردن فرصت‌های بیشتر برای جوانان محلی، کودکان و خانواده‌ها	مدارس: تامین مناسب مدارس، فراهم کردن آموزش با کیفیت بالا، متناسب با بافت فرهنگی محلی (از قبیل مدارس بومی)، ارتباط با والدین و برنامه‌ریزی اجتماع ^۴ خدمات اجتماعی و سلامت: از قبیل کلینیک‌های سلامت، مراکز فرهنگی و مراکز زنان کتابخانه‌ها: تلفیق با برنامه‌ریزی اجتماع ^۵
تقویت سرمایه اجتماعی	فرصت‌های مشارکت در جامعه: از قبیل برنامه‌های تفریحی، باغ‌های اجتماعی، نظافت‌های اجتماعی، میهمانی‌های خیابانی و دیگر جشن‌ها افزایش و تقویت اتحاد و همبستگی سازمانی: سازمان‌ها تمایل دارند با توجه به حوزه اصلی توانمندی‌شان به صورت انفرادی کار کنند. زمانی که آنها به بازدهی وابستگی‌های متقابل‌شان پی ببرند و تلاش کنند تا آن را هماهنگ کنند، سرمایه اجتماعی افزایش می‌یابد.	برنامه‌ریزی مبتنی بر جامعه: ^۶ تصمیمات در مورد محله اغلب بیرون از محله‌ها گرفته می‌شود. توانمندسازی محله‌ها برای کمک در خصوص محله به منظور آماده‌سازی طرح بازسازی محله و داشتن کنترل بر منابع و تصمیم‌گیری در خصوص سیاست و نیز اجرای طرح می‌تواند بسیار مفید باشد.
تقویت سازمانی ^۷	ایجاد سازمان‌های جدید: خصوصاً سازمان‌هایی که فرصت‌هایی را برای ساکنان فراهم می‌کنند تا احیا و بازسازی جامعه را تحت تاثیر قرار داده یا کنترل کنند، مثلاً شرکت‌های توسعه اجتماعی. ^۸ فراهم کردن کمک‌های فنی: مرتبط کردن سازمان‌های حمایتی یا خبریه با متخصصان حقوقی، مالی، بازاریابی، منابع انسان یا دیگر متخصصان برنامه‌های توسعه رهبری: ^۹ در قالب کنفرانس‌ها، سمینارها، شبکه‌ها، برنامه‌های مشاوره‌ای، فرصت‌های مطالعاتی و غیره	سازماندهی «محافل سرمایه‌گذاران»: برای حصول اطمینان از اینکه سازمان‌های مبتنی بر جامعه سرمایه لازم برای دستیابی به نتایجی که به دنبال آن هستند را دریافت می‌کنند. تقویت همکاری بین بخش‌ها و سازمان‌ها: همکاری‌های چندبخشی نسبت به زمانی که هر کدام به صورت مجزا عمل می‌کنند به تأثیراتی جامع‌تر دست پیدا می‌کنند.

منبع: درویشی، محمدیان (۱۳۹۶)

بخش اول
**مبارزه با فقر،
تبعیض و
نابرابری**

منابع

- ابونوری و قادی (۱۳۸۶)، برآورد اثر رشد اقتصادی بر فقر در ایران، فصلنامه پژوهش‌های اقتصادی ایران، سال نهم، شماره ۳۰.
- پروین، سهیلا و همکاران (۱۳۹۲)، شناسایی رشد بخش‌های اقتصادی در کاهش فقر با استفاده از رویکرد ضرایب فراینده قیمت ثابت SAM، فصلنامه پژوهش‌های رشد و توسعه اقتصادی، سال سوم، شماره دهم.
- درویشی، باقر، احمدی‌خواه، مهین (۱۳۹۶)، اندازه‌گیری رشد فقرزدا در مشاغل آزاد و مزد و حقوق‌بگیر طی پنج برنامه توسعه، فصلنامه مطالعات اقتصادی کاربردی در ایران، سال ششم، شماره ۲۴.
- درویشی، باقر، امیدی، مهدی و جانی، بهاره (۱۳۹۷)، تجزیه پویای فقر در طی چهار برنامه توسعه ایران: براساس روش جدید تجزیه شش جزئی، پژوهش‌های رشد و توسعه پایدار سال هجدهم، شماره ۱.
- درویشی، باقر و محمدیان، فرشته (۱۳۹۶)، طرح جامع فقر در استان ایلام، معاونت اقتصادی، استانداری ایلام.
- درویشی، باقر، محمدیان، فرشته و احمدی‌خواه، مهین (۱۳۹۷)، بررسی تاثیر هدفمندی یارانه‌ها بر مشاغل آزاد و مزد و حقوق‌بگیر: با تاکید بر فقر و نابرابری، معاونت پژوهش و فناوری، دانشگاه ایلام.
- درویشی، باقر، محمدیان، فرشته و احمدی‌خواه، مهین (۱۳۹۸)، بررسی تاثیر هدفمندی یارانه‌ها بر مشاغل آزاد و مزد و حقوق‌بگیر: با تاکید بر فقر و نابرابری، فصلنامه مطالعات اقتصادی کاربردی ایران، شماره ۲۹.
- درویشی، باقر، محمدیان، فرشته (۱۳۹۸)، تحول فقر در استان ایلام طی برنامه‌های دوم تا پنجم توسعه: با تاکید بر آثار سیاست هدفمندی یارانه‌ها، فصلنامه مجلس و راهبرد (آماده انتشار).
- راغفر، حسین و همکاران (۱۳۹۴)، بررسی رابطه رشد اقتصادی با فقر و نابرابری در ایران طی برنامه‌های اول تا چهارم توسعه، فصلنامه علمی پژوهشی مطالعات اقتصادی کاربردی ایران، سال چهارم، شماره ۱۶.

* باقر درویشی، استادیار گروه اقتصاد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه ایلام.

کاهش فقر و ضرورت تعامل نهادهای سیاست‌گذاری و دانشگاه‌ها

این یادداشت در ارتباط با جشنواره فقرپژوهی سال ۱۳۹۸ به مناسب روز پژوهش نگاشته شده است. جشنواره مذکور با هدف تقدیر از پایان‌نامه‌های برتر دانشجویی در حوزه‌ی فقر توسط معاونت رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار می‌شود و پایگاه اطلاع‌رسانی آن از آدرس <http://poverty-research.ir> در دسترس است.

موضوع فقر و روش‌های اندازه‌گیری آن در هر نوعی (مطلق یا نسبی؛ عینی یا ذهنی؛ قابلیت یا درآمدی؛ موقتی یا دائمی) هم در حوزه سیاست‌گذاری هم در دانشگاه‌های کشور مورد توجه است زیرا فقر یک پدیده نامطلوب و مخرب اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است که در بعد کلان اقتصادی با کاهش بهره‌وری نیروی انسانی رشد اقتصادی را کاهش می‌دهد در نتیجه خانوارها را در توانمندسازی آموزشی، جسمی و ذهنی ناتوان می‌کند که خود منجر به افزایش فقر می‌گردد و این دور باطل ادامه خواهد داشت. از جنبه اجتماعی زمینه بسیاری از جرم و جنایت‌ها، طلاق و بسیاری از معضلات اجتماعی خواهد بود. از دیدگاه فرهنگی جامعه را دو قطبی بین فقیر و غنی می‌کند. در نتیجه کاهش فقر یک هدف جهانی است که تقریباً تمامی کشورهای جهان از جمله کشورهای توسعه‌یافته با آن دست به گریبان هستند. البته کشورها با توجه به درجه توسعه یافتگی مسایل و چالش‌های مختلفی در این موضوع دارند. به همین دلیل در پاسخ به چنین وضعیتی و به منظور جلوگیری از توسعه فقر، نهادهای بین‌المللی و منطقه‌ای از جمله کمیته فقر بانک جهانی خود را متعهد می‌دانند در همه ابعاد با آن مبارزه کنند. در این زمینه بانک جهانی از آخرین شواهد و تحلیل‌ها برای کمک به دولت‌ها به منظور تدوین سیاست‌های صحیح استفاده می‌کند. این در حالی است که هر کشوری با این چالش بزرگ روبرو است که همه مردم از رشد اقتصادی سود ببرند. برای رفع این چالش همانند بانک جهانی، سیاست‌گذاران در هر کشوری باید برای کمک به فقیرترین مردم از داده‌ها و تحقیقات در دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی استفاده کنند تا پس از شناسایی ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی فقر و تعیین اولویت‌ها به کمک دانش و ابزارهای سنجش

برنامه‌های حمایتی و توانمندسازی مشخصی را برای کاهش فقر مدون کنند. زیرا مفهوم فقر از نظر محققین مختلف متفاوت است. حتی با تعاریف یکسان زمانی که محقق مفهوم مطلق از فقر را به کار بگیرد تا زمانی که مفهوم نسبی از فقر مد نظر باشد نتایج برآورد بسیار متفاوت خواهد بود. بنابراین طبیعی است تفاوت در تعریف و مفهوم فقر نتایج مختلفی به دنبال دارد. دوم آنکه هر محقق به منظور نوع‌آوری در کار خود از یک روش خاص برای محاسبه فقر استفاده می‌کند. سوم آنکه متغیر یا متغیرهایی که به کمک آن‌ها فقر ارزیابی می‌شود متعدد است و همین امر موجب تفاوت در اندازه فقر در مطالعات مختلف می‌شود. برای مثال اگر در اندازه‌گیری فقر از درآمد استفاده شود نتایج متفاوت از زمانی خواهد شد که از متغیر مخارج استفاده شود. همچنین واحد تجزیه و تحلیل می‌تواند عامل بروز این تفاوت باشد. برای مثال یک محقق ممکن است فقرا را برای خانوار و محقق دیگر در سطح فرد اندازه‌گیری نماید. علاوه بر موارد فوق علل دیگری همچون توجه یا عدم توجه به مقیاس معادل و ... می‌تواند موجب بروز اختلاف در نتایج شود. برای مثال در برآوردی که ما از خط فقر مطلق بر مبنای ۲۳۰۰ کالری مورد نیاز یک نفر ایرانی در روز داشته‌ایم، یک خانوار ۴ نفره شهری با داشتن درآمدی کمتر از حدود ۵۹۰ هزار تومان در یک ماه (در سال ۱۳۹۰) فقیر قلمداد می‌شده است این رقم برای سال ۱۳۹۷ به ۲ میلیون و ۱۴۰ هزار تومان و برای جامعه روستایی از حدود ۳۳۰ هزار تومان به ۱ میلیون و ۱۹۰ هزار تومان افزایش داشته است. در نتیجه فقرای شهری از ۲۲ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۳۵ درصد در سال ۱۳۹۷ و درصد فقرای روستایی از ۱۴ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۲۵ درصد در سال ۱۳۹۷ افزایش یافته است. حال چنانچه معیار برآورد خط فقر به ۵۰ درصد میانگین مخارج (خط فقر نسبی) هر نفر شهری و روستایی تغییر کند نتایج دیگری به دست خواهد آمد.

برای رهایی از این چالش بزرگ در کشور و تدوین برنامه‌های کاهش فقر در کشور با توجه به فعالیت وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مختلف مانند وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی،

بخش اول
**مبارزه با فقر،
تبعیض و
نابرابری**

بهریستی، بنیاد ۱۵ خرداد، کمیته امداد، شهرداری ها، مرکز آمار ایران، سازمان برنامه و بودجه و بسیاری دیگر در حوزه مطالعه و سیاست گذاری فقر در گام اول نیاز است مرجع سیاست گذاری کشوری از آن ها را به عنوان متولی و سایر دستگاه ها را به عنوان همکار مشخص نماید. سپس در گام دوم ضرورت دارد متولی مزبور به منظور شناسایی عوامل موثر بر فقر و سیاست های تاثیرگذار بر کاهش فقر و نابرابری در تعامل با دانشگاه ها و مراکز پژوهشی همچنین محققینی که در این زمینه فعالیت دارند، اولویت های حمایتی را تعیین نماید. از این رهگذر می توان با یک اجماع بین اندیشمندان این حوزه و سیاست گذارن مربوطه در خصوص انتخاب روشی مناسب برای برآورد خط فقر و اعلام رسمی آن رسید. سپس برای تدوین نقشه جامع فقر کشور و عوامل تاثیرگذار آن مطالعه نمود. آنگاه راهکارهای مشخص و طبقه بندی شده به تفکیک هر منطقه و استان می توان ارائه نمود.

*** خلیل حیدری، استادیار مؤسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی.**

پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان گامی ضروری برای مبارزه با فقر

نخست این که بهره‌مندی از قیمت‌های پایین و یارانه‌های پنهان هرچند با شعار حمایت از اقشار کم‌درآمد انجام می‌پذیرد اما پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهد که ثروتمندان به دلیل داشتن مخارج بالاتر بیشتر از سیاست‌هایی نظیر کنترل ارز و یارانه انرژی منتفع می‌شوند. دوم، همان‌گونه که اشاره شد، مالیات توری به عنوان میوه ناخواسته این قبیل سیاست‌ها افراد کم‌درآمد را بیشتر متأثر می‌کند. به این ترتیب، به جای اخذ مالیات از صاحبان ثروت و بازتوزیع آن میان اقشار نیازمند، اقتصاد در چرخه معیوبی گرفتار می‌شود که کیفیت زندگی ثروتمندان را به بهای فشار مالیات توری بر نیازمندان حفظ می‌کند و بر شکاف میان این دو گروه می‌افزاید. راه‌اندازی پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان گامی ضروری است که به درستی برای مبارزه با فقر در کشور برداشته شده است اما به هیچ عنوان کافی نیست. تکمیل این پایگاه در کنار شناسایی صحیح مشمولین مالیاتی و افزایش تکیه دولت بر درآمدهای مالیاتی می‌تواند حرکت به سوی یک نظام بازتوزیع صحیح و کارا را تسهیل نماید. با حرکت به سوی یک نظام کارای شناسایی و بازتوزیع همراه با حفظ ثبات اقتصادی از طریق اجتناب از سیاست‌های سرکوب نرخ ارز و تعدیل تدریجی یارانه‌های پنهان می‌توان امید داشت که کاهش فقر در روندی با ثبات و به‌دوراز تکانه‌های ویرانگر میسر شود.

*** مهسا جهان‌دیده، دکتری اقتصاد بخش عمومی**

این یادداشت در ارتباط با جشنواره فقرپژوهی سال ۱۳۹۸ به مناسب روز پژوهش نگاشته شده است. جشنواره مذکور با هدف تقدیر از پایان‌نامه‌های برتر دانشجویی در حوزه‌ی فقر توسط معاونت رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار می‌شود و پایگاه اطلاع‌رسانی آن از آدرس <http://poverty-research.ir> در دسترس است.

هرچند در حضور رشد اقتصادی می‌توان انتظار کاهش فقر را نیز داشت اما توجه به این نکته ضروری است که برای کاهش پایدار و باثبات فقر، حفظ ثبات اقتصادی امری ضروری است. اقتصادی که به مدد درآمدهای نفتی بر فقر چیره می‌شود، شرط پایداری رشد و حفظ ثبات اقتصاد را از یاد برده است. چنین اقتصادی با بروز یک تکانه منفی در درآمدهایی که ناشی از ظرفیت حقیقی اقتصاد نیستند قادر به حفظ شرایط پیشین نیست. به این ترتیب با هر تکانه به اجبار فنر نرخ ارز و تمامی قیمت‌هایی که بی‌تناسب با ظرفیت اقتصاد فشرده شده بودند در می‌رود. این امر شکاف افراد ثروتمند و افراد کم‌بهره از انواع دارایی را افزایش می‌دهد و خانوارهای بیشتری را به سمت دره فقر سوق می‌دهد. هم‌زمانی افزایش در نابرابری و فقر، کراهت چهره فقر را بیش از پیش عریان می‌کند و آسیب‌های اجتماعی پدیده فقر را بیشتر متبلور می‌نماید.

برخورداری از موهبت نفت در ایران سبب شده تا سیاست‌گذاران اقتصادی با هدف جلب رضایت و حمایت اجتماعی در برهه‌های وفور درآمد نفتی قادر باشند کیفیت زندگی خانوارهای ایرانی را با سرکوب قیمت‌ها و توزیع انواع یارانه پنهان و غیر پنهان افزایش و فقر را کاهش دهند. به این ترتیب در دوره‌هایی که درآمد حاصل از نفت کاهش می‌یابد ادامه این روند میسر نیست و به ناچار سیاست‌گذار به تعدیل قیمت‌ها و کاهش یارانه‌های پنهان روی می‌آورد. در فشار افزایش قیمت‌ها و کاهش سطح دستمزد، خانوارهای کم‌درآمد که سهم عمده دارایی خود را به صورت جریان نقد نکه می‌دارند سپری برای حفظ قدرت خرید خود ندارند و به ناگاه با کاهش معنادار کیفیت زندگی روبه‌رو می‌شوند. در این میان توجه به دو نکته ضروری است.

چالش‌های اقتصادی، مراجعات به کمیته امداد را افزایش داده است خبرگزاری ایسنا- ۷ آذرماه ۱۳۹۸

هدایت صفری، مدیرکل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان زنجان | مدیرکل کمیته امداد امام خمینی (ره) استان زنجان گفت: چالش‌های اقتصادی، مراجعات به این نهاد را افزایش داده است. هدایت صفری اظهار کرد: کمیته امداد به تنهایی قادر به از بین بردن فقر نبوده و همراهی و همکاری نهادها و دستگاه‌های مختلف موجب ارتقای کارکردها و اثربخشی خدمات این نهاد در حوزه فقرزدایی و محرومیت‌زدایی می‌شود. وی افزود: براساس آمارهای موجود، در شش ماهه نخست امسال قریب به بیش از ۳۱ هزار مراجعه و درخواست مردمی از طریق دفاتر این نهاد در استان زنجان رسیدگی و پاسخ داده شده است.

<https://www.isna.ir/news/98090704599>

موج جدید گرانی‌ها

کسب و کار نیوز- ۷ آذرماه ۱۳۹۸

ثمانه نادری، خبرنگار | جهش ۳۰ تا ۴۰ درصدی قیمت برخی از کالاها و خدمات در بازار بعد از

فصل اول

مبارزه با فقر، تبعیض و نابرابری

اخبار برگزیده هفته

گرانی بنزین و همچنین آثار تورمی یارانه پرداختی دولت، خیلی‌ها را نسبت به آینده بازار بدبین کرده است. در حال حاضر قیمت‌ها در برخی از بازارها رو به افزایش گذاشته است. قیمت هر متر مسکن در برخی مناطق افزایش پیدا کرده، قیمت خودرو در بازار چند میلیون افزایش داشته و سکه در ۶ روز اخیر ۱۸ هزار تومان افزایش قیمت داشته است. تأثیر این گرانی در بالا رفتن برخی از اقلام خوراکی نیز ملموس است. به گفته وزیر صمت نیز ۵ درصد از کالاهای پرمصرف افزایش قیمت داشته‌اند.

<https://b2n.ir/394383>

نوبخت: حقوق همه شاغلان و بازنشستگان سال آینده ۱۵ درصد افزایش می‌یابد

روزنامه اطلاعات- ۹ آذرماه ۱۳۹۸

محمدباقر نوبخت، رئیس سازمان برنامه و بودجه | رئیس سازمان برنامه و بودجه با تأکید بر این‌که یارانه معیشت به هر فرد و خانواری که بر اساس شاخص تعاون و رفاه، شایسته دریافت است تعلق می‌گیرد، گفت: همچنین از همه شاغلان، بازنشستگان و مستمری‌بگیران کمیته امداد حمایت ویژه خواهد شد. نوبخت در ادامه به افزایش ۱۵ درصدی دریافتی همه شاغلان و بازنشستگان در سال آینده اشاره کرد و افزود: البته یک رقمی هم با عنوان هم‌ترازی به بازنشستگان و شاغلان پرداخت می‌شود. از محل مولدسازی دارایی‌های بزرگی که در اختیار دولت است، تلاش می‌کنیم تبعیض نسبت پرداختی به قراردادی‌ها و استخدامی‌ها را همسان‌سازی کنیم.

<https://plink.ir/fka5G>

فرودستان جایی در سیاست گذاری دولت‌ها

ندارند

روزنامه شرق-۱۰ آذرماه ۱۳۹۸

زهرا رحیمی، مدیرعامل جمعیت امام علی (ع) | مدیرعامل جمعیت امام علی گفت: طبقه فرودست به‌ویژه در حاشیه شهرها مدت‌هاست که فراموش شده‌اند. مهم‌ترین نداشته آن‌ها کورسوی امید است. آن‌قدر ناامیدند که اغلب سعی می‌کنند با روی آوردن به مواد مخدر زندگی را به فراموش خانه، تبدیل و اصلاح‌حضور خود را فراموش کنند. سیاست‌های غلط این سال‌ها و به‌خصوص نوع کمک‌رسانی برخی نهادهایی که مأموریت‌شان فقرزدایی است، باعث نهادینه‌شدن انفعال بیشتر در این افراد شده، تا آنجا که بیشتر آن‌ها از درگیرشدن در فعالیت‌های تولیدی مؤثر و فرصت‌های شغلی مناسب ناامید شده و به افراد اعانه‌بگیری تبدیل می‌شوند که خود نیز در بسیاری موارد از این اتفاق راضی نیستند.

<http://www.sharghdaily.ir/fa/main/detail/243996>

درآمد روزانه بیش از ۷۰۰ میلیون نفر در جهان، کمتر از ۲ دلار است

خبرگزاری ایسنا-۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد | آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد در پیامی برای مبارزه با فقر، اظهار کرد: آینده پایدار دست نیافتنی است، مگر اینکه جهانی سازی به نفع کودکان، خانواده‌ها و جوامع باشد. بیش از ۷۰۰ میلیون نفر در سراسر جهان، درآمد روزانه کمتر از ۱/۹۰ دلار دارند. پایان دادن به فقر شدید در قالب تلاش‌های جهانی برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار و ایجاد آینده‌ای پایدار برای همه لازم است. گوترش افزود: تمرکز بر همکاری مشترک در توانمندسازی کودکان، خانواده‌ها و جوامع، مهمترین عامل در پایان دادن به موضوع فقر است.

<https://www.isna.ir/news/98091208461>

تورم غذا برای فقر ۵۳ درصد

روزنامه شهروند-۹ آذرماه ۱۳۹۸

گزارش مرکز آمار از تورم آبان ماه نشان می‌دهد محدوده تغییرات تورم ۱۲ ماهه در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بین ۵۳/۶ درصد برای دهک اول تا ۶۱/۵ درصد برای دهک دهم است. براساس این گزارش، میزان تورم کل کشور در آبان ماه ۱۳۹۸ برابر ۴۱/۱ درصد است که در دهک‌های مختلف هزینه‌ای در بازه ۴۰/۷ درصد برای دهک اول تا ۴۲/۷ درصد برای دهک دهم نوسان دارد. فاصله تورمی در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» نسبت به ماه قبل ۰/۲ واحد درصد افزایش و در گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» نسبت به ماه قبل، ۱/۱ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

<http://shahrvand-newspaper.ir/news/nomobile/main/176438>

این بمب ساعتی را جدی بگیرید

مشرق نیوز-۱۰ آذرماه ۱۳۹۸

شاخص Neet روایتگر وضعیت جوانان در سن ۱۵ تا ۲۴ ساله‌ای است که نه در حال تحصیل‌اند (ترک تحصیل کرده‌اند)، نه مشغول مهارت‌آموزی و نه در جایی مشغول به‌کار هستند. نرخ Neet درحالی در کشورهای توسعه‌یافته حدود ۲ تا ۱۰ درصد بوده که این میزان طی سال ۹۷ در ایران، نزدیک به ۳۰ درصد (جمعیتی برابر ۳/۱ میلیون نفر جوان ۱۵ تا ۲۴ ساله) بوده است. همچنین طبق داده‌های آماری سرشماری سال ۱۳۹۵ (آخرین آمار استان‌ها)، استان سیستان و بلوچستان با نرخ Neet حدود ۴۸/۲ درصدی در رتبه اول، گلستان با نرخ ۴۴ درصدی در رتبه دوم و هرمزگان با نرخ ۴۳/۸ درصدی در رتبه سوم کشور قرار دارند.

<https://www.mashreghnews.ir/news/1015386>

برنامه توسعه ۱۲ استان کمتربرخوردار تدوین

شد

فصل اقتصاد-۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

سعید زرنندی، معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت | معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: برنامه توسعه صنعتی، معدنی و تجاری ۱۲ استان کمتر برخوردار، نهایی و ابلاغ شد. سعید زرنندی افزود: ایجاد توازن، کاهش نابرابری، توسعه یکپارچه منطقه‌ای، اشتغال‌زایی و توسعه صنعتی و اقتصادی مهمترین ضرورت تدوین سند مناطق محروم و کمتر برخوردار است. وی تأکید کرد: در این ۱۲ استان محروم و کمتر برخوردار، مزیت‌هایی همچون منابع معدنی و طبیعی، هم‌مرزی با کشورهای همسایه، کمی آلودگی‌های محیط زیست و وجود زمین‌های مناسب برای انجام فعالیت‌های اقتصادی وجود دارد که در تدوین سند لحاظ شده است.

<https://plink.ir/tCAvY>

ساماندهی کولبران کردستان به کجای

رسد؟

خبرگزاری ایسنا-۱۳ آذرماه ۱۳۹۸

محسن بیگلری، نماینده مجلس شورای اسلامی | نماینده مردم سقز و بانه در مجلس شورای اسلامی گفت: ساماندهی وضعیت کولبران در گرو فعال شدن واردات در مرز سیرانبند است. بیگلری افزود: دو بند از تفاهم‌نامه منعقدشده با استاندار سلیمانیه در راستای بررسی امور بازارچه سیف سقز و سیرانبند بانه صورت گرفت و مقرر شد که طی دو هفته با دولت مرکزی عراق هماهنگی‌های لازم صورت گیرد و نتیجه نهایی اعلام شود. وی گفت: یکی از مصوبات سفری که رئیس‌جمهور در اواخر سال ۹۷ به عراق داشت، مربوط به بازارچه سیرانبند بانه و سیف سقز بوده است که ما را به ساماندهی این دو مرز خوشبین کرده است.

<https://www.isna.ir/news/98091309452>

بسته معیشتی

شناسایی و نحوه توزیع

جمعیت ایران
۸۴ میلیون نفر

یارانه بگیر
۷۸ میلیون نفر

شاخص‌های حذف ۲۴
میلیون نفر از بسته معیشتی

ارزش املاک در کلانشهرها حدوداً بالای ۱ میلیارد
ارزش املاک در شهرها حدوداً ۹۰۰ میلیون تومان
ارزش خودرو حدوداً بالای ۲۰۰ میلیون
دریافت تسهیلات بیش از ۳۰۰ میلیون
دارایی دو ملک مسکونی و یا تجاری
سفر خارجی

بر اساس ۳ دسته اطلاعات وابسته به
کد ملی در پایگاه رفاه ایرانیان

- ۱ هزینه‌های خانوار و خریدهایی که ممکن مالی را ثبت می‌کند
- ۲ نوع مشاغل و درآمد (کارمند دولتی، خصوصی، مجوزهای صنفی، وکلا، پزشکان، هیات علمی و ...)
- ۳ دارایی‌ها مثل املاک و مستغلات و خودروها

تهیه شده در مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه

استان‌هایی با بیشترین دریافت کننده بسته معیشتی

استان‌هایی با کمترین دریافت کننده بسته معیشتی

وضعیت مالکیت خودرو

۱۱ میلیون و ۹۰۰ هزار خانوار خودرویی به نامشان ثبت نشده است.
حدوداً ۹۰۰ هزار نفر خودرو بالای ۲۰۰ میلیونی دارند.

دریافت کنندگان بسته معیشتی
(یارانه بنزین)

۶۰ میلیون نفر = ۱۷ میلیون و ۷۰۰ هزار خانواده = دریافت ۲ هزار و ۴۲۰ میلیارد تومان

روش جایگزین یارانه بنزینی
ایجاد سیستم مالیاتی قوی همانند کشورهای مدرن

۶۰٪
دریافت مالیات از خانوار

۲۰٪
دریافت مالیات از بنگاه

اما در ایران این نسبت برعکس است که نتیجه آن ناتوانی بنگاه‌ها در ایجاد شغل است.

روشی با خطای کمتر
در پرداخت یارانه‌ها و حمایت‌های معیشتی برای احقاق حقوق مردم

دسترسی به حساب‌های بانکی خانوار

بدون مداخله فردی و به صورت کامپیوتری برای آزمون و رفع و تشخیص دهک درآمدی

۲۵

خبرنامه
مقابله با
فساد و فقر

شماره سی و هفتم

۷ الی ۱۳ آذر ۱۳۹۸

تاریخ انتشار: ۱۶ آذر ۱۳۹۸

فصل دوم
سایر اخبار هفته

صنفي کارگران ساختمانی کشور گفت: رؤسای ۴۵۰ انجمن صنفی کارگران ساختمانی کشور از چند روز پیش دائم در حال پاسخ دادن به تماس های کارگران کم درآمد این صنف درباره واریز نشدن بسته های معیشتی هستند. وی افزود: می خواهم بگویم که قشری از کارگران ساختمانی، آنچه تحت عنوان یارانه پنهان سوخت داشته اند را از کف داده اند و حالا نه کمک معیشتی شامل حالشان شده و نه اینکه سیستم کنترل قیمت ها به کارشان می آید. به جای این کارها باید برای آن ها شغل ایجاد کرد و باید مزد عادلانه به آن ها پرداخت کرد. اینگونه می توان از گسترش فقر و حاشیه نشینی جلوگیری کرد.

<https://www.ilna.news/fa/tiny/news-839393>

**رئیس دانشگاه صنعتی شریف: دانشگاه ها
در فقر بزرگ مالی به سر می برند**

خبرگزاری ایسنا- ۸ آذرماه ۱۳۹۸

محمود فتوحی فیروزآبادی، رئیس دانشگاه صنعتی شریف | رئیس دانشگاه صنعتی شریف با تأکید بر این که دانشگاه های کشور در فقر مالی به سر می برند، گفت: معیشت اعضای هیئت علمی و کمبود بودجه آزمایشگاه ها یکی از مسائلی است که دانشگاه ها با آن درگیر هستند. دکتر فتوحی افزود: نکته قابل توجهی که امروزه دانشگاه های ما با آن مواجه هستند، وضع نامناسب معیشتی اعضای هیئت علمی به ویژه اعضای هیئت علمی جوان است، چراکه حقوق این افراد به خصوص در شهرهای بزرگ کفاف تأمین زندگی و مسکن آن ها را نمی دهد. بنابراین یکی از اقداماتی که باید بسیار سریع در اولویت برنامه ریزی مسئولان صورت گیرد، رسیدگی به وضعیت معیشتی آن ها است.

<https://www.isna.ir/news/98090704961>

**شرط اصلی مبارزه با فقر، مبارزه با فقر
کودکان است**

خبرگزاری ایلنا- ۷ آذرماه ۱۳۹۸

فرشید یزدانی، مدیرعامل انجمن حمایت از حقوق کودکان | مدیرعامل انجمن حمایت از حقوق کودکان گفت: اگر قرار باشد با فقر روبه رو شویم، مهمترین کاری که می تواند در این مسئله تأثیر بگذارد این است که فقر کودکان را از بین ببریم. بنابراین پیمان نامه جهانی حقوق کودک، بسیاری از خلاهای توسعه ای ما را پوشش می دهد. یزدانی افزود: لایحه حمایت از حقوق کودک و نوجوان حدود ۱۲ سال در دولت و مجلس معطل مانده است و از سوی دیگر کاندیدهای انتخابات، برنامه ای برای کودکان ندارند که این موارد نشان دهنده پتانسیل ضعیف سیاسی در اجرای پیمان نامه جهانی حقوق کودک است.

<https://www.ilna.news/fa/tiny/news-839724>

**اعتراض کارگران ساختمانی سراسر کشور به
واریز نشدن حمایت معیشتی**

خبرگزاری ایلنا- ۷ آذرماه ۱۳۹۸

اکبر شوکت، رئیس کانون انجمن های صنفی کارگران ساختمانی کشور | رئیس کانون انجمن های

افزایش اعتیاد بین حاشیه نشین ها

خبرگزاری ایسنا- ۱۰ آذرماه ۱۳۹۸

داوود میرزایی **مقدم، رئیس اداره پیشگیری از اعتیاد ستاد مبارزه با مواد مخدر** | رئیس اداره پیشگیری از اعتیاد ستاد مبارزه با مواد مخدر، گفت: حاشیه نشینی تبدیل به کلونی های ایجاد آسیب های اجتماعی شده و با توجه به شواهدی که وجود دارد، افراد ساکن در مناطق حاشیه نشین به دلیل عدم توجه، کنترل و نظارت، برای انجام انواع و اقسام بزه ها آماده هستند. میرزایی مقدم از افزایش اعتیاد در میان حاشیه نشین ها گفت و اظهار کرد: اغلب مصرف کنندگان و توزیع کنندگان مواد در این نقاط قرار دارند. دلیل این مسئله فقر زیاد، درآمد پایین و نابرابری اجتماعی است که سبب شده افراد به مرور از مرکز شهرها به حاشیه ها سوق داده شوند.

<https://www.isna.ir/news/98090905984>

از حاشیه چه می دانیم؟

روزنامه همشهری- ۱۱ آذرماه ۱۳۹۸

نگاهی به آمار شهرها و شهرستان های اقماری اطراف تهران که بیشتر آن ها طی ۱۰ تا ۱۵ سال گذشته شکل گرفته، به خوبی نشان می دهد که حدود ۵ میلیون نفر (طبق آمار سال ۹۵ که حتماً افزایش پیدا کرده) ساکن حاشیه های پایتخت شده اند. دور تا دور شهر تهران را هم اکنون ۱۲ شهر و شهرستان اقماری فراگرفته که جمعیت تمامی آن ها بیش از ۱۰ هزار نفر است؛ اسلامشهر، ۴۴۸/۱۲۹ نفر؛ شهریار، ۳۰۹/۶۰۷ نفر؛ شهر قدس، ۳۰۹/۶۰۵ نفر؛ ملارد، ۲۸۱/۰۲۷ نفر؛ بهارستان، ۲۳۹/۵۵۹ نفر؛ پاکدشت، ۲۳۶/۳۱۹ نفر؛ قرچک، ۲۳۱/۰۷۵ نفر؛ شهریار، ۱۱۶/۰۶۲ نفر و

<http://newspaper.hamshahrionline.ir/id/89225>

اسلام آباد؛ فرصتی برای توسعه بافت ناکارآمد

درون شهری

روزنامه ایران- ۹ آذرماه ۱۳۹۸

اسلام آباد محدوده ای است که پیشتر جزئی از محله دهونک محسوب می شده و علی رغم برخورداری از تاریخ و هویت مختص به خود، تاکنون کمتر مورد توجه قرار گرفته و به علت پذیرش جمعیت مهاجرین و شکل گیری بدون برنامه توسعه، متأسفانه تبدیل به کلونی خاص شده که قسمت های شمالی و جنوبی آن تفاوت قابل ملاحظه ای دارد. معضلات و مشکلات این محله از جنس سکونتگاه های حاشیه نشین نیست زیرا اساساً شکل گیری این محدوده در بستر شهر رخ داده و لذا باید استراتژی متناسب برای آن تعریف شود. به عبارت دیگر اسلام آباد جزئی جدایی ناپذیر از شهر است و تعیین هرگونه استراتژی برای این محدوده باید بر همین اساس صورت پذیرد.

<http://www.iran-newspaper.com/newspaper/item/528106>

سرنوشت نامعلوم بیش از ۴۸۰۴ دانش آموز

اصفهانی بازمانده از تحصیل

خبرگزاری ایسنا- ۹ آذرماه ۱۳۹۸

شهین جوانی، معاون آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان | معاون آموزش ابتدایی اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان در گفت و گو با ایسنا، از شناسایی ۴ هزار و ۸۰۴ دانش آموز بازمانده از تحصیل در استان خبر داد و گفت: از این تعداد، ۲ هزار و ۱۴۱ نفر دختر و ۲ هزار و ۶۶۳ نفر پسر هستند که با تلاش ها و اقدامات انجام شده، از این تعداد هزار و ۷۹۰ دانش آموز، شناسایی و ۵۵۵ نفر جذب شده اند. شهین جوانی آمار شناسایی دانش آموزان تا آبان ماه را ۳۷ درصد اعلام کرد و گفت: این عدد در مقایسه با سال گذشته، ۱۷ درصد افزایش نشان می دهد.

<https://www.isna.ir/news/98090905400>

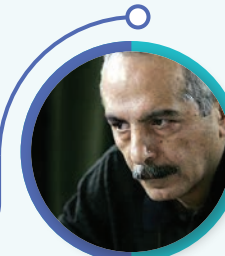

بارگرانی بر شانه معلولان

روزنامه شهروند-۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

فاطمه صفری، خبرنگار | برخی فروشندگان لوازم مورد نیاز معلولان می‌گویند اوضاع بد دلار معلولان را به سمت خرید لوازم دست دوم کشانده است. واردات لوازم معلولان با دلار آزاد انجام می‌شود و چون واردات با این قیمت‌ها صرفه ندارد، مغازه‌دارها یا اجناس تلنبار شده در انبارشان را می‌فروشند یا لوازم دست دوم در حد نور از معلولان می‌خرند تا با تعمیر و تمیزکاری و ۲۰-۳۰ درصد سود به مشتری‌ها بفروشند. با وجود خدماتی که جمعیت هلال احمر و سازمان بهزیستی به نیازمندان ارائه می‌کند، هنوز تعداد زیادی از خانواده معلولان از شهرستان‌های دیگر به تهران سفر می‌کنند تا بتوانند لوازم مورد نیازشان را پیدا و خریداری کنند.

<http://shahrvand-newspaper.ir/news:nomobile/main/176653>

واکاوای نقش حاشیه‌نشینی در حوادث اخیر اعتراضات از «تله فضایی فقر» بیرون زد

عصرایران-۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

کمال اطهاری، پژوهشگر | اطهاری اعتراض دسته‌جمعی اخیر در واکنش به گرانی بنزین را که در اغلب شهرهای کشور رخ داد، با فیلم پرندگان هیچکاک قیاس می‌کند و می‌گوید: «اینجاست که باد فیلم پرندگان هیچکاک می‌افتم که پرندگان سیاه و سفید بالاخره بیرون می‌ریزند و به يك دنیای رنگی حمله می‌کنند». او این تعبیر را به صورت روشن در قالب يك تحلیل اقتصادی سیاسی، تشریح کرده و تأکید می‌کند: «اگر این تحلیل صورت بگیرد، گمان نمی‌کنم به هیچ يك از کسانی که دست به اعمال خشونت‌آمیز زدند، بتوان اغتشاش‌گر گفت: آن‌ها فقط واکنش نشان دادند و خواستند «تله فضایی فقر»ی را که گرفتار آن شده‌اند، بشکنند».

<https://www.asriran.com/fa/news/701517>

حداقل‌های زندگی یک خانوار کارگری به ۶

میلیون تومان در ماه رسید

خبرآنلاین-۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

هادی ابوی، دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران | دبیرکل کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران با اشاره به مشکلات معیشتی کارگران گفت: امنیت با اجرای کامل قانون کار عملیاتی می‌شود؛ معیشت هم با حمایت دولت و واقعی شدن دستمزد کارگران محقق می‌شود. ابوی درباره رقم سبد معیشت خانوارهای کارگری چهار نفره گفت: با گزارش‌هایی که از وضع معیشت کارگران گرفته‌ایم، خارج از مسائل رفاهی و پس انداز و مسافرت، حداقل‌های زندگی یک خانوار کارگری اعم از خوراک، درمان، ایاب و ذهاب، اجاره‌بها و تحصیل فرزندان به رقم ۶ میلیون تومان در ماه رسیده است.

khabaronline.ir/news/1327180

شناسایی ۸۰ کودک کار در قزوین

خبرگزاری ایرنا-۱۳ آذرماه ۱۳۹۸

مریم بیدخام، مدیرکل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری قزوین | مدیرکل دفتر امور اجتماعی و فرهنگی استانداری قزوین از شناسایی ۸۰ کودک کار خیابانی در سطح این استان طی سال جاری خبر داد. بیدخام با بیان اینکه طی سال‌های اخیر، ۴۰۰ کودک خیابانی در سطح استان شناسایی شده‌اند، اظهار داشت: هم اکنون تعداد زیادی از این کودکان از چرخه خدمات حمایتی خارج شده‌اند. وی یادآور شد: بیشترین کودکان در سنین زیر ۱۸ سال و دارای خانواده‌های بدسرپرست بوده و اغلب با آسیب‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و غیره مواجه هستند و والدین‌شان این کودکان را به کار مجبور می‌کنند.

www.irna.ir/news/83578834

توانمندسازی فقرا و مبارزه با فقر

اقتصاد آنلاین - ۱۳ آذرماه ۱۳۹۸

مونا امیری، پژوهشگر | توانمندسازی به عنوان اصلی ترین جهت گیری دولت در مبارزه با فقر، به راهی جز ایجاد اشتغال منتهی نخواهد شد. در عین حال ماهیت فقر ایجاب می کند اشتغال هدف دار در این زمینه زودبازده بوده و به سادگی قابل حصول باشد. بنابراین آموزش افراد جویای کار و شناسایی زمینه های ایجاد مشاغل زودبازده در بخش های کشاورزی، دامداری، صیادی، صنایع دستی و... برای واگذاری به افراد جویای کار، از اقدامات لازم در راستای توانمندسازی فقراست. بنابراین، روش توانمندسازی باید بر نقاط قوت مردم فقیر، دانش، مهارت ها، ارزش ها، نوآوری ها و انگیزه های آنان برای حل مشکلات و مدیریت منابع به منظور خروج از گردونه فقر بنا گذاشته شود.

<https://www.eghtesadonline.com/n/22e2>

شفافیت و مقابله با فساد

بخش دوم

کلپتوکراسی (دزدسالاری)^۱

از یک نظام استخدام و ارتقاء شایسته سالاری طرفاداری خواهد کرد که به بهره‌وری بالا و شیوه‌های کاری مطلوب پاداش می‌دهد. کلپتوکرات از سیاست‌هایی جانبداری خواهد کرد که بیشترین منابع را به جیب او سرازیر می‌کنند؛ در عین حال که بهره‌وری اقتصاد را حفظ می‌نمایند. کلپتوکرات با سیاست‌هایی که منافع را در سطح گسترده‌ای در سراسر جامعه توزیع می‌کنند و فرصت اندکی برای گرفتن رشوه در مرکز باقی می‌گذارند، مخالفت خواهد کرد. حاکمان فاسد از سیاست‌هایی حمایت می‌کنند که منافع شخصی به بار می‌آورند ولو آنکه به ثروت اجتماعی کلی کمتری منجر شوند.

اصطلاح کلپتوکراتیک را ظاهراً نخستین بار آندرسکی (Andreski, ۱۹۶۸) به کار برده است. این اصطلاح به یک حاکم یا مقام دولتی رده بالا اشاره دارد که هدف اصلی او ثروت‌اندوزی شخصی بوده و در حالی که دارای مقام دولتی است، از قدرت لازم برای پیشبرد این هدف برخوردار است.

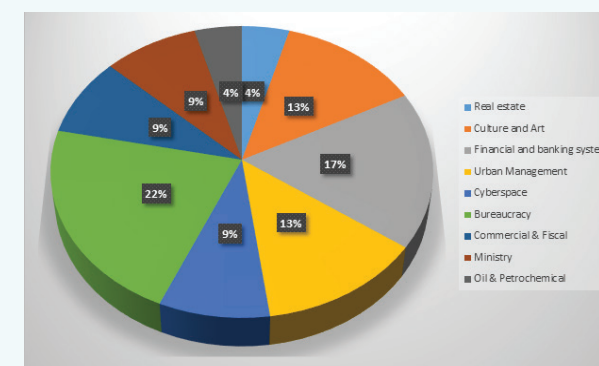
نخست موردی را در نظر بگیرید که یک حاکم کلپتوکراتیک با شمار زیادی از رشوه‌دهندگان بالقوه سازمان‌نیافته روبه‌رو می‌شود. در نهایت، یک رئیس حکومت قدرتمند می‌تواند نظام سیاسی را برای به حداکثر رساندن امکانات رانت ستانی اش، سازمان دهد. یک چنین «راهزن یکجانشین» (به اصطلاح اولسن) می‌تواند همچون انحصارگری خصوصی عمل کرده، برای کارآیی تولید تلاش کند، اما بازده اقتصاد را برای به حداکثر رساندن سود محدود نماید. انحصار خصوصی بازده را کاهش می‌دهد زیرا از تفاوت بین قیمت فروش و هزینه سود به دست می‌آورد. اگر یک کلپتوکرات، مانند یک انحصارگر خصوصی کالاهای خصوصی را به افراد و شرکت‌ها می‌فروخت، او هم بازده را محدود می‌کرد. برای مثال، اگر دولت، راه‌آهن و تلفن را اداره کند، ممکن است قیمت‌های انحصاری تعیین کرده و برای به حداکثر رساندن رانت‌ها، عرضه را محدود نماید. همین‌گونه، یک حاکم کلپتوکراتیک کشوری که بر عرضه جهانی یک ماده خام یا محصول کشاورزی مسلط است، تولید را محدود می‌کند تا قیمت‌های جهانی را بالا نگهدارد و سودها را به چنگ آورد. در عین حال، او خواهد کوشید این کار را از سیاست‌های جاری برکنار نگهدارد. این حاکم مزایای حمایتگری و نورچشمی بازی کم اهمیت را برای به دست آوردن سودهای یک مؤسسه اقتصادی انحصاری که خوب اداره می‌شود، قربانی خواهد کرد. بنابراین اگر بخش اصلی صادرات در دست دولت باشد، حاکم

۱- رزا کرمن، سوزان (۱۳۸۵). فساد و دولت. ترجمه منوچهر صبوری. چاپ اول. تهران: شرکت نشر و پژوهش شیرازه کتاب. صص ۲۰۵-۲۰۷.

طبقه‌بندی موضوعی داده‌های مربوط به «شفافیت»
مورخ ۷ لغایت ۱۳ آذرماه ۱۳۹۸

موضوع	تعداد	فراوانی
سلامت اداری و بوروکراتیک	۵	۲۲ درصد
نظام پولی، مالی و بانکی	۴	۱۷ درصد
مدیریت شهری	۳	۱۳ درصد
رسانه، فرهنگ و هنر	۳	۱۳ درصد
بازگانی و امور مالیاتی	۲	۹ درصد
وزارتخانه و سازمانهای تابعه	۲	۹ درصد
۲	۹ درصد	۵ درصد
اطلاعات و فضای مجازی	۲	۹ درصد
املاک و مستغلات	۱	۴ درصد
نفت و پتروشیمی	۱	۴ درصد
صندوقهای بازنشستگی	۱	۵ درصد
---	---	---
دولت (دولت الکترونیک و ...)	---	---
قضایی	---	---
امورات مجلس و نمایندگان	---	---
نهادهای عمومی غیردولتی	---	---
بهداشت و سلامت	---	---
ورزش	---	---
سایر	---	---
مجموع	۲۳	۱۰۰٪

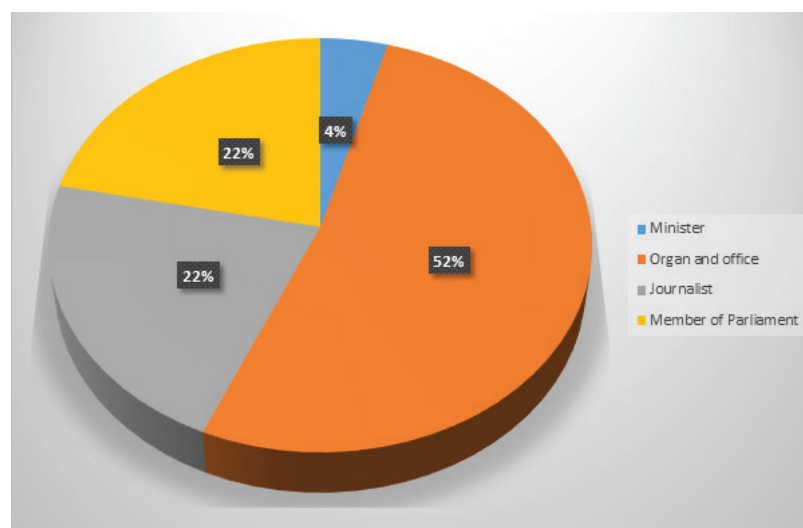
توزیع موضوعی داده‌های شفافیت

طبقه‌بندی داده‌های مربوط به «شفافیت» براساس جایگاه / سمت افراد
مورخ ۷ لغایت ۱۳ آذرماه ۱۳۹۸

جایگاه / سمت	تعداد	فراوانی
مدیران یا شاغلین سازمان ها و نهادها ^۱	۱۲	۵۲ درصد
روزنامه‌نگار-خبرنگار	۵	۲۲ درصد
نمایندگان مجلس	۵	۲۲ درصد
وزرا	۱	۴ درصد
کنشگران مدنی	---	---
پژوهشگران و اساتید دانشگاه	---	---
سایر	---	---
مجموع	۲۳	۱۰۰٪

توزیع داده‌ها براساس جایگاه / سمت افراد

۱- مراد ما از این تعبیر، همه مدیران سطوح نهادی و سازمان‌های رسمی به جز وزرا و نمایندگان مجلس است. برای مثال، مدیر کل سازمان پیشگیری و نظارت بر امور قاچاق کالا، رئیس کمیته شفافیت شورای شهر، قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی، رئیس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی، دبیر کارگروه ساماندهی کاغذ و ... مصادیق مورد نظر مدیران و کارمندان سازمان‌ها و نهادها بوده‌اند.

تحلیل

● بیانیه اخیر دو کاندیدای معترض انتخابات ۱۳۸۸ در مورد این روند، دو مضمون جدید این هفته بوده اند که در جایگاه های بعدی قرار گرفته اند.

روش انجام کار

مانند هفته پیشین روند کلی دو شبکه اجتماعی توییتر و تلگرام معطوف به فساد کلان در سطح کشور بوده است و حتی مضمون مربوط به مبارزه با فساد در سایر کشورها با ارتباط دستگاه سیاسی کشورهای مربوطه با ایران همراه شده است. این ارتباط در هفته اخیر با اشارات مستقیم باز نشر یافته اند.

اعتراض به معافیت مالیاتی هنرمندان

فضای مجازی

کاربران فضای مجازی در مورد شفافیت و مبارزه با فساد چه می گویند

بازه زمانی ۷ الی ۱۴ آذر

● موضوع فساد و رانت در هنر و رسانه در ادامه روند انتقاد به فعالین رسانه و مطبوعات درباره نحوه انتشار اخبار اعتراضات در زمان قطع اینترنت و همچنین ایجاد معافیت مالیاتی برای فعالین هنری اهمیت یافته است.

● با شروع مراحل ثبت نام نامزدهای نمایندگی مجلس، اشاراتی به شفافیت در مجلس شورای اسلامی دیده می شود. این مضمون شامل سخنان علی مطهری در مورد مضر بودن شفافیت آرا در شرایط کنونی کشور نیز باز نشر یافته است. لزوم ساده زیستی و دفاع از طبقات محروم به عنوان ویژگیهای ممیز نمایندگان مجلس مورد توجه واقع شده است.

● در این هفته هم در هر دو شبکه انتقاداتی از نظام مالیاتی مطرح شده است. کاربران توییتر از فرار شرکتهای بزرگ با گردش های مالی بالا از پرداخت مالیات در زیر پوشش خیریه گفتند. پستی با این محتوا که اگر نظام مالیاتی توان اخذ مالیات از مافیایی همچون سیگار و دخانیات را داشت، نیازی به گران کردن بنزین نبود، از پستهای پر بازدید تلگرام بوده است.

● سه توییست اولی که بیشترین لایک را در توییتر داشتند و در این تحلیل مورد بررسی قرار گرفتند، به ترتیب ۴۱۸۱، ۱۹۰۵ و ۱۳۸۲ لایک دریافت کرده اند.

● سه پست اولی که بیشترین بازدید را در تلگرام داشتند و در این تحلیل مورد بررسی قرار گرفتند، به ترتیب ۳۴۴۹۷۵، ۲۸۰۸۳۳، ۲۳۹۷۶۶ مرتبه بازدید شده اند.

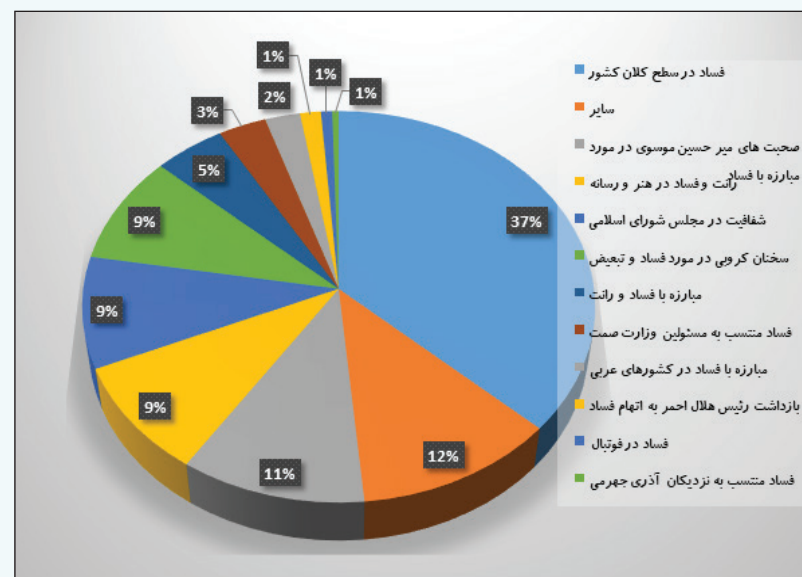
توییت برگزیده هفته:

توئیت از کاربری با نام «نادر فتورهیچی»: خیریه با گردش مالی ۴۰ هزار میلیارد تومان در کشور وجود دارد که برخی از آنها مالک شرکتهای هواپیمایی و هتل و ... هستند. معاف از مالیات اند و هیچکدام صورت وضعیت مالی ندارند. با دارایی این ۶۰۰۰ کانون فساد و پولشویی، میتوان پدیده کودک کار را به طور کامل در کشور از بین برد. اما...

جدول ۱: دسته‌بندی محتوایی پست‌های توییتری بالای ۱۰۰ لایک در بازه زمانی گزارش

مضمون	درصد انتشار	درصد لایک
فساد در سطح کلان کشور	۲۷	۳۷
سایر	۲۰	۱۲
صحبت‌های میرحسین موسوی در مورد مبارزه با فساد	۵	۱۱
رانت و فساد در هنر و رسانه	۸	۹
شفافیت در مجلس شورای اسلامی	۱۱	۹
سخنان کروبی در مورد فساد و تبعیض	۵	۹
مبارزه با فساد و رانت	۹	۵
فساد منتسب به مسئولین وزارت صمت	۲	۳
مبارزه با فساد در کشورهای عربی	۶	۲
بازداشت رئیس هلال-احمر به اتهام فساد	۳	۱
فساد در فوتبال	۲	۱
فساد منتسب به نزدیکان آذری جهرمی	۱	۰

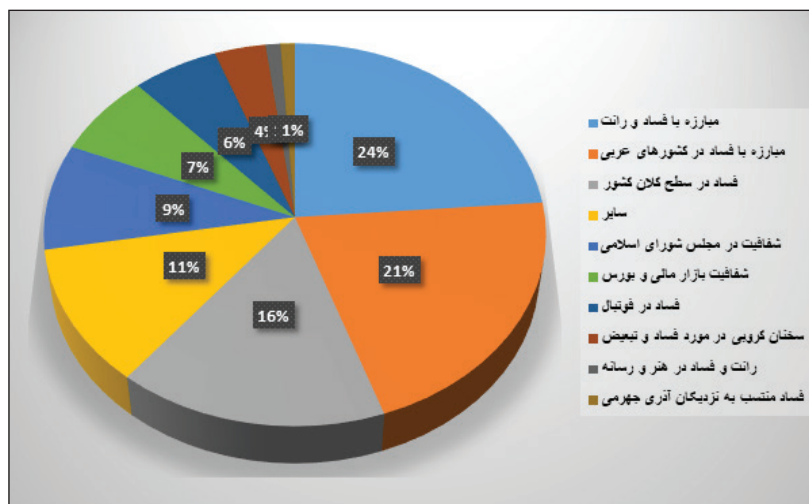
دسته‌بندی مضامین تولید شده در رابطه با فساد بر حسب تعداد لایک در توییتر

جدول ۲: دسته‌بندی مضامین منتشر شده در رابطه با فساد و شفافیت بر حسب تعداد درصد انتشار و بازدید تلگرامی

مضمون	درصد انتشار	درصد بازدید
مبارزه با فساد و رانت	۱۹	۲۴
مبارزه با فساد در کشورهای عربی	۲۴	۲۱
فساد در سطح کلان کشور	۱۸	۱۶
سایر	۱۶	۱۲
شفافیت در مجلس شورای اسلامی	۱۰	۹
شفافیت بازار مالی و بورس	۴	۷
فساد در فوتبال	۹	۶
سخنان کروبی در مورد فساد و تبعیض	۳	۴
رانت و فساد در هنر و رسانه	۲	۱
فساد منتسب به نزدیکان آذری جهرمی	۲	۱

دسته‌بندی مضامین منتشر شده در رابطه با فساد و شفافیت بر حسب میزان بازدید تلگرامی

شماره سی و هفتم

۷ الی ۱۳ آذر ۱۳۹۸

تاریخ انتشار: ۱۶ آذر ۱۳۹۸

فصل اول

شفافیت و مقابله با فساد

اخبار برگزیده هفته

اسناد و املاک کشور گفت: ۸۰ درصد عرصه کشور را اراضی ملی تشکیل می دهد که اگر در سامانه کاداستر جانمایی شود، دیگر دلال و زمین خوار باقی نخواهد ماند. سیدصادق سعادتیان در تعریف طرح کاداستر تصریح کرد: این طرح به معنی مدیریت بر زمین و شفافیت در عرصه ها است. وی افزود: با اجرای طرح کاداستر، مشخصات هر نوع عرصه ای در کشور مشخص می شود و اگر همه عرصه های کشور شامل اراضی جنگلی، کشاورزی، رودخانه ها، حریم ها و دریاها را در سامانه کاداستر پیاده و بر اساس ابعاد آن سند مالکیت صادر کنیم، بنابراین کاداستر را اجرا کرده ایم.

<https://www.irinn.ir/fa/news/749007>

شفافیت در حوزه رسانه، فرهنگ و هنر

توضیحات کواکبیان درباره پرونده ۹۴۷
میلیون دلاری صداوسیما

روزنامه همدلی-۹ آذرماه ۱۳۹۸

مصطفی کواکبیان، نماینده مجلس شورای اسلامی | مصطفی کواکبیان در توضیح اظهارات اخیرش در مورد وجود پرونده ۹۴۷ میلیون دلاری صداوسیما که گم شده و معلوم نیست با آن چه کرده اند، گفت: آنچه در جمع دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد از پرونده ۹۴۷ میلیون دلاری صداوسیما گفتم، حرف جدیدی نیست. این موضوع را در دیدار با آقای رئیسی نیز گفتم و تأکید داشتم قوه قضائیه باید به همه پرونده ها بدون هیچ گونه جانبداری رسیدگی کند که این شامل پرونده ۹۴۷ میلیون دلاری صداوسیما در دوره آقای ضرغامی نیز می شود. وی افزود: این موضوع را قبلاً آقای رئیس جمهور در جمع مردم یزد نیز بیان کرده بود.

<http://www.hamdelidaily.ir/?newsid=67923>

شفافیت در حوزه سلامت اداری و بوروکراتیک

استقبال نمایندگان مجلس از قانون ثبت
اموال مسئولان

خبرگزاری تسنیم-۷ آذرماه ۱۳۹۸

حسین نیازآذری، نماینده مجلس شورای اسلامی | نماینده مردم بابل در مجلس شورای اسلامی، اظهار داشت: شفافیت امری لازم و ضروری است و ثبت اموال مسئولان در سامانه مربوطه نیز در راستای تحقق شفافیت است که نمایندگان نیز از این موضوع استقبال کرده اند. نیازآذری با بیان اینکه مقابله با فساد نیز امری ضروری و لازم است، افزود: بر اساس این قانون اموال مسئولان در سامانه ثبت می شود تا اگر مسئولان ذیربط در بررسی ها به این نتیجه رسیدند که مسئولی از طریق نامشروع اموالی را کسب کرده، طبق قانون با مسئول متخلف برخورد می شود و این اقدام می تواند نقطه امیدی در راستای مقابله با فساد باشد.

<https://tn.ai/2148611>

شفافیت در حوزه املاک و مستغلات

کاداستر: طرحی برای مقابله با زمین خواری

شبکه خبر-۷ آذرماه ۱۳۹۸

سیدصادق سعادتیان، معاون سازمان ثبت اسناد و املاک کشور | معاون سازمان ثبت

شفافیت در حوزه اطلاعات و فضای مجازی

درخواست یک نماینده برای اعلام آمار دقیق کشته شدگان اعتراضات

خبرآنلاین-۱۱ آذرماه ۱۳۹۸

علی بختیار، نماینده مجلس شورای اسلامی | رئیس فراکسیون پاسخگوی مجلس شورای اسلامی تأکید کرد که نباید این فرصت را به دست بیگانگان داد تا با دادن اطلاعات غلط از طریق رسانه‌های معاند به مردم، اعتماد مردم را نسبت به مسئولان و نظام سلب کنند. علی بختیار با اشاره به ضرورت داشتن رفتار صادقانه با مردم بیان کرد: تمام مسئولان باید بدانند که مردم نامحرم نیستند. امروز اگر از اطلاع‌رسانی رسمی درباره تعداد کشته شدگان و افرادی که در ناآرامی‌های اخیر دستگیر شده‌اند، امتناع کنیم، رسانه‌های معاند اطلاعات غلط در اختیار مردم قرار می‌دهند.

<https://www.khabaronline.ir/news/1326823>

شفافیت در حوزه بازرگانی و امور مالیاتی

درآمد ۱۰ هزار میلیارد تومانی مالیات در ماه

باشگاه خبرنگاران جوان-۱۱ آذرماه ۱۳۹۸

امید علی پارسا، رئیس سازمان امور مالیاتی | به گزارش خبرنگار صنعت، تجارت و کشاورزی گروه اقتصادی باشگاه خبرنگاران جوان، امید علی پارسا رئیس سازمان امور مالیاتی در پنجمین اجلاس هفتمین دوره هیئت نمایندگان اتاق اصناف ایران، اظهار کرد: درآمد مالیاتی کشور ماهیانه ۱۰ تا ۱۰ و نیم هزار میلیارد تومان است. وی گفت: اداره کشور مثل تمامی کشورهای دنیا باید براساس چارچوب‌های اساسی صورت گیرد و ما هم مانند دیگر کشورها مشکلاتی برای تأمین منابع مورد نیاز داریم. وی تصریح کرد: تمام کشورهای دنیا ۸۵ تا ۹۰ درصد درآمد اداره کشور را از مالیات کسب می‌کنند و اگر درآمد دیگری هم داشتند، بازهم باید از مالیات استفاده کنند.

<https://www.yjc.ir/fa/news/7157590>

شفافیت در حوزه نظام پولی، مالی و بانکی

از سامانه اموال مازاد بانک‌ها با حضور وزیر اقتصاد رونمایی شد

خبرگزاری آریا-۹ آذرماه ۱۳۹۸

عباس معمارنژاد، معاون بانکی وزیر اقتصاد | سامانه اموال مازاد بانک‌ها، با حضور وزیر امور اقتصادی و دارایی رونمایی شد. در این سامانه اطلاعات مربوط به اموال مازاد ۱۸ بانک دولتی و خصوصی وجود دارد و مهم‌ترین هدف ایجاد آن، شفافیت و تعیین دقیق مشخصات املاک در اختیار بانک‌ها برای اطلاع‌رسانی به سرمایه‌گذاران و مردم است. ضمن اینکه در این سامانه امکان عرضه و فروش املاک در شرایط برابر و به صورت شفاف وجود دارد. معاون بانکی وزیر اقتصاد در همین رابطه گفت: راه‌اندازی این سامانه در راستای اصلاح نظام بانکی صورت می‌گیرد که یکی از عوامل ناترازی بانک‌ها، مطالبات غیر جاری و اموال مازاد بانک‌هاست.

<http://www.aryanews.com/News/20191130170157584>

شفافیت در حوزه رسانه، فرهنگ و هنر

موسیقی از فقدان «سند جامع» رنج می‌برد/ پشت‌پرده تبلیغ «فروش مجوز»

خبرگزاری مهر-۱۰ آذرماه ۱۳۹۸

محمد اله یاری فومنی، مدیرکل دفتر موسیقی وزارت ارشاد | مراجعی که کار صدور مجوز را در ارشاد و جاهای دیگر انجام می‌دهند، مراجع چندگانه‌ای هستند. به طور مثال در حوزه شعر، دو یا سه کارشناس باید شعر را ببینند؛ دو یا سه کارشناس فنی از شعر که غریبه هستند و رابطه کاری با ارشاد ندارند. دو سه کارمند وزارتخانه هم باید فرآیندهای اداری را داخل سامانه انجام دهند. پس اینکه فردی بتواند به صورت سامان یافته و سازمانی هم سه کارشناس شعر و هم سه کارمند دفتر موسیقی را با هم تطبیع کند یا با روابطی که دارد، بخواهد نظر پنج شش نفر را جلب کند، تقریباً نزدیک به صفر است.

mehrnews.com/news/4785029

شفافیت در حوزه وزارتخانه و سازمان‌های تابعه

دانشجویان متخلف در زمینه صندلی فروشی دانشگاه‌ها از تحصیل محروم می‌شوند

خبرگزاری ایرنا- ۱۱ آذرماه ۱۳۹۸

محمدحسین حیدری، مدیرکل دفتر ارزیابی عملکرد، بازرسی و پاسخگویی به شکایات وزارت بهداشت | مدیرکل دفتر ارزیابی عملکرد، بازرسی و پاسخگویی به شکایات وزارت بهداشت گفت: با هیچ‌کس در بروز تخلف تعارف نداریم؛ دانشجویان متخلف در زمینه صندلی فروشی دانشگاه‌های علوم پزشکی از تحصیل محروم می‌شوند و حوزه قضایی نیز به تخلف افراد دست‌اندرکار در این زمینه رسیدگی می‌کند. حیدری درباره اجرای صندلی فروشی در دانشگاه‌های علوم پزشکی توضیح داد: موضوع صندلی فروشی در دانشگاه‌های علوم پزشکی از طریق حوزه معاونت آموزشی وزارت بهداشت، پیگیری و به بازرسی نیز گزارش شده است. بر این اساس، فهرستی تهیه و برای برخی از متخلفان پرونده قضایی تشکیل شده است.

www.irna.ir/news/83576770

شفافیت در حوزه سلامت اداری و بوروکراتیک

فقط به ۱۰ درصد صورت‌های مالی دستگاه‌ها دسترسی داریم

پایگاه خبری تحلیلی ایران خبر- ۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

عادل آذر، رئیس دیوان محاسبات | رئیس دیوان محاسبات در همایش روز حسابدار اظهار داشت: باور ما این است که اگر درون دستگاه‌ها نظام کنترل داخلی و رصد آن وجود داشته و حسابدار ما نیز اخلاق حرفه‌ای داشته باشد، شاهد انضباط مالی، شفافیت و پاسخگویی خواهیم بود. وی افزود: در حال حاضر سامانه‌های زیادی در خزانه، دیوان محاسبات، سازمان حسابرسی، بورس و... مستقر شده است، اما به دلیل نحوه عملکرد دستگاه‌ها در بارگذاری اسناد و صورت‌های مالی، هنوز دیوان محاسبات با کاغذ و سی‌دی کار را جلو می‌برد. آذر همچنین گفت: تاکنون اسناد و صورت‌های مالی ۱۰ درصد از دستگاه‌ها را آن هم به صورت نیمه آنلاین می‌توانیم ببینیم.

<http://www.irankhabar.ir/fa/doc/news/142671>

شفافیت در حوزه وزارتخانه و سازمان‌های تابعه

دسترسی عادلانه شهروندان به رفاه، بدون مبارزه با فساد امکان‌پذیر نیست

باشگاه خبرنگاران جوان- ۱۳ آذرماه ۱۳۹۸

محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی | به گزارش گروه اجتماعی باشگاه خبرنگاران جوان، محمد شریعتمداری، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به مناسبت فرارسیدن دوازدهم آذرماه روز جهانی معلولان، در پیامی گفت: دسترسی عادلانه همه‌ی شهروندان به رفاه، بدون مبارزه با فساد امکان‌پذیر نیست؛ زیرا یکی از آثار فساد، توزیع نامتناسب منابع در یک جامعه است. به همین مناسبت، در سازمان متولی امر بهزیستی و در همه اجزای امور رفاهی و حمایتی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، استقرار شفافیت به عنوان یک اقدام مهم و مؤثر در مبارزه با فساد، مورد توجه بوده است.

<https://www.yjc.ir/00U2ij>

فصل دوم

سایر اخبار هفته

مسئول سیاسی بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق، گفت: اولاً باید مجلس شورای اسلامی دولت را موظف به شفاف سازی در خصوص درآمد و محل هزینه کرد منابع حاصل از سهمیه بندی بنزین و افزایش نرخ آن کرده و آن را از قالب یک بسته ی حمایتی خارج کرده و صورت قانونی دهد. ثانیاً دولت را طبق وعده ای که داده است، ملزم به صرف درآمد عایدی از این طرح به نفع مردم نماید؛ چراکه هیچ تضمینی وجود ندارد که دولت از تعهدی که داده است سرباز نزند.

<http://fna.ir/ddpei2>

شفافیت در حوزه سلامت اداری و بوروکراتیک

**دستگاه قضایی کشور جلودار مقابله با
فساد اداری شده است**
میزان آنلاین- ۸ آذرماه ۱۳۹۸

حجت الاسلام والمسلمین سید احمد مرتضوی مقدم، رئیس دیوان عالی کشور | رئیس دیوان عالی کشور با بیان اینکه به دو امر مهم در کشور نیاز داریم تا بتوانیم عدالت را اجرا و به وظیفه خودمان عمل کنیم، اذعان کرد: این دو امر، امنیت در کشور و سلامت تشکیلات اداری است و باید محیط سالم باشد. حجت الاسلام والمسلمین سید احمد مرتضوی مقدم با بیان اینکه رابطه بازی های برخی افراد زبینه نظام جمهوری اسلامی نیست، گفت: امروز دستگاه قضایی جلودار مقابله با فساد اداری در بدنه این دستگاه شده است. وی افزود: اگر مسئولان و کارکنان ادارات وظیفه های خود را به صورت شرعی و قانونی انجام دهند، سلامت اداری مردم را امیدوار می کند.

<https://www.mizanonline.com/fa/news/571998>

شفافیت در حوزه مدیریت شهری

ضرورت شفافیت در تأمین آب سد لاستیکی
خبرگزاری ایلنا- ۷ آذرماه ۱۳۹۸

زهرا یوسفی، رئیس کمیسیون خدمات شهری پارلمان محلی قزوین | رئیس کمیسیون خدمات شهری پارلمان محلی قزوین گفت: با توجه به محدودیت منابع آبی در قزوین، تأمین آب پشت سد لاستیکی از جمله مباحث مهمی است که باید شفاف سازی شود. یوسفی در جلسه علنی شورا که به بررسی احداث سد لاستیکی اختصاص داشت، گفت: نمایندگان مردم در شورای شهر با توجه به محدودیت منابع آبی، ایجاد آب نماها را در شهر به حداقل رسانده اند و حالا در این شرایط، ایجاد این سد چگونه خواهد بود؟ به گفته یوسفی، به دلیل اینکه برای اجرای این طرح اعتبار هزینه می شود، باید منابع تأمین آب آن پیش از اجرا مشخص شود.

<https://www.ilna.news/fa/tiny/news-839736>

شفافیت در حوزه نفت و پتروشیمی

**مجلس، دولت را موظف به شفاف سازی
درآمد حاصل از بنزین کند**
خبرگزاری فارس- ۸ آذرماه ۱۳۹۸

هادی ژیان، مسئول سیاسی بسیج دانشجویی دانشگاه امام صادق | هادی ژیان،

شفافیت در حوزه سلامت اداری و بوروکراتیک

تصویب لایحه مدیریت تعارض منافع موجب
ارتقای سلامت اداری می شود

خبرگزاری ایرنا- ۹ آذرماه ۱۳۹۸

فرهاد شهبازوار، حقوقدان و عضو کانون وکلای دادگستری مرکز | حقوقدان و عضو کانون وکلای دادگستری مرکز گفت: تصویب لایحه مدیریت تعارض منافع موجب شفافیت، ارتقای سلامت اداری و افزایش پاسخگویی مقامات، مسئولان و کارمندان در برابر مردم می شود. شهبازوار ادامه داد: هدف از تصویب این لایحه، ضمن حمایت از اعتماد عمومی به مقامات، مسئولان و کارمندان و اداره کشور، پیشگیری از تأثیر منافع شخصی مسئولان و کارمندان دولت بر نحوه انجام وظایف و اختیارات قانونی آن ها، ارتقای شفافیت در امور عمومی جامعه و تقویت پاسخگویی مقامات در برابر مردم، ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد و نیز حمایت از عدالت رویه ای و ارتقای کارآمدی نظام است.

[/www.irna.ir/news/83573442](http://www.irna.ir/news/83573442)

شفافیت در حوزه اطلاعات و فضای مجازی

رانت رجیستری در جیب واردکنندگان خاص

کسب و کار نیوز- ۹ آذرماه ۱۳۹۸

محمد محمودی شاهنشین، نماینده مجلس شورای اسلامی | نماینده مجلس شورای اسلامی در رابطه با اجرای طرح رجیستری می گوید: متأسفانه طرح رجیستری که برای کنترل بازار و جلوگیری از قاچاق اجرایی شد، در حال تبدیل شدن به فرصت رانت خواری است و صدور مجوز واردات و سیاست گذاری برای چند شرکت محدود قطعاً فسادزا خواهد بود. شاهنشین افزود: تصویب حقوق گمرکی نامتعارف و سایر ضوابط نیز بازار این بخش از خدمات را به ورشکستگی می کشاند. حمایت از ساخت و پشتیبانی خدمات پس از فروش و ارتقای مراکز تولید داخل و تسهیل در واردات و توزیع این محصولات، امری ضروری است و باید در سبد کالای اساسی و ضروری قرار گیرد.

<https://plink.ir/C8YAM>

شفافیت در حوزه مدیریت شهری

شفافیت، ویژگی اصلی تعرفه عوارض محلی

سال ۹۹

پایگاه خبری شهرداری تبریز- ۱۰ آذرماه ۱۳۹۸

ایرج شهین باهر، شهردار تبریز | شهردار تبریز شفافیت را ویژگی اصلی تعرفه عوارض محلی سال ۹۹ عنوان کرد. به گزارش شهیرا، ایرج شهین باهر در جلسه شورای شهر تبریز اعلام کرد: این تعرفه با رویکرد شفافیت، سادگی و غیرقابل تغییر بودن توسط شهرداری آماده شده است. او افزود: سعی کرده ایم این تعرفه ضمن تسهیل در امور شهروندان، بین مناطق شهرداری وحدت رویه ایجاد کند. وی همچنین با بیان اینکه در تعرفه عوارض محلی تلاش شده خدمات کمی و کیفی شهرداری افزایش یابد، یادآور شد: برای تدوین این تعرفه از تجارب سال های گذشته و نظرات عوامل و مجریان استفاده کردیم.

<http://www.shahryarnews.ir/news/57165>

شفافیت در حوزه بازرگانی و امور مالیاتی

مفسده های ناشی از معافیت مناطق آزاد از

مالیات بر ارزش افزوده

خبرگزاری فارس- ۱۱ آذرماه ۱۳۹۸

تا پایان سال ۹۶، حدود ۶ هزار شرکت با یک آدرس و کدپستی مشترک (صوری) در مناطق آزاد به ثبت رسیده تا جایی که اخیراً برخی مراکز در تهران، اقدام به نشر تبلیغات مبنی بر ثبت شرکت در مناطق آزاد در کوچه و خیابان می کنند. جذابیت معافیت از مالیات بر عملکرد و مالیات بر ارزش افزوده، پیامدهای مخربی به دنبال داشته است؛ از جمله: فاکتورفروشی به دلیل پتانسیل ایجاد شده در مناطق آزاد برای سوء استفاده از مقررات سرزمین اصلی؛ ثبت ۶ هزار شرکت صوری؛ تخریب شفافیت زنجیره کالا و خدمات به عنوان یکی از اهداف اصلی قانون مالیات VAT؛ ثبت شرکت های خدماتی سرزمین اصلی در مناطق آزاد برای دور زدن عواید دولتی.

<http://fna.ir/ddpu1e>

شفافیت در حوزه نظام پولی، مالی و بانکی

قبضه نظام بانکی توسط خصولتی‌ها

روزنامه شرق - ۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

مفهام سلیمان بیگی، خبرنگار | اقتصاد رفاقتی فرصت بزرگی را برای خصولتی‌ها ایجاد کرده تا با دسترسی به امکانات بانکی، ره صدساله دیگران را یک شبه طی کنند. خصولتی‌ها که بخش قابل توجهی از سهام بانک‌ها را در دست دارند، قادرند منابع بانکی را به اشکال مختلف در خدمت منافعشان قرار دهند؛ حتی اگر این منافع در تعارض با منافع عموم باشد. آن‌ها قادرند با نفوذشان بانک‌ها را تحت فشار گذاشته و به آسانی اعتبارات بانکی با نرخ‌های ترجیحی بگیرند که اکثر مواقع هم به علت نبود نظارت، اعتبارات در جای دیگری مصرف می‌شود و خصولتی‌ها را به ابربد هکاران بانکی تبدیل می‌کند.

<http://www.sharghdaily.ir/fa/main/detail/244179>

شفافیت در حوزه رسانه، فرهنگ و هنر

تبعیض مالیاتی به نفع پدیده‌ها

کسب و کار نیوز - ۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

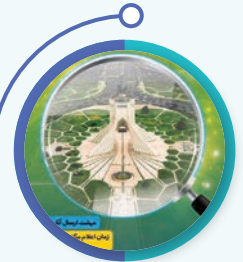
ثمانه نادری، خبرنگار | بندل ماده ۱۳۹ قانون مالیات‌های مستقیم به نوعی سلب‌ریتی‌ها را از پرداخت مالیات معاف کرده است. بر اساس این بند، فعالیت‌های انتشاراتی، مطبوعاتی، قرآنی، فرهنگی و هنری که به موجب مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام می‌شوند، از پرداخت مالیات معاف هستند. باین حال، به گفته معاون حقوقی وزیر ارشاد، موضع وزیر این است که بازیگران و خوانندگان با درآمد بالا از معافیت بهره‌مند نشوند. وی تأکید کرده ما به عنوان دستگاه فرهنگی معتقدیم هنرپیشه، خواننده، مؤسسه یا هرجایی که درآمد بالایی داشته باشد، باید مالیات بدهد. پس نمی‌شود با یک جور رسانه‌ای، موضوعی را لغو کنیم.

<https://plink.ir/ZUByG>

شفافیت در حوزه مدیریت شهری

فراخوان «تهران به روایت شفاف» منتشر شد

خبرگزاری ایرنا - ۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

فراخوان مسابقه «تهران به روایت شفاف» با هدف جلب مشارکت شهروندان در حل مسائل شهری و کمک به تکمیل چرخه شفافیت برگزار می‌شود و علاقه‌مندان تا ۳ آذرماه سال جاری برای ارسال آثار خود فرصت دارند. این فراخوان با عنوان برگزاری مسابقه تحلیل داده‌های شفاف، سامانه شفافیت شهرداری تهران در موضوع‌های ارائه راهکارهای علمی برای بهبود سیاست‌گذاری، تشخیص رویه‌های ناکارآمد و فسادآور، ارائه روایتی قابل فهم از داده‌های طولی و پیچیده و هرگونه تحلیل داده‌محور در حوزه مدیریت شهری، منتشر شده و اطلاعات آن روی وب سایت شفاف و وب سایت داده‌نما قابل دریافت است.

www.irna.ir/news/83578778

شفافیت در حوزه نظام پولی، مالی و بانکی

شناسایی ۳۰ هزار اموال قابل واگذاری

روزنامه دنیای اقتصاد - ۱۲ آذرماه ۱۳۹۸

فرهاد حنیفی، معاون بانک مرکزی | معاون بانک مرکزی اظهار کرد: تاکنون شاید حدود ۳۰ هزار اموال قابل واگذاری بانک‌ها شناسایی شده است اما عملکرد بانک‌ها در این زمینه انتظارات ما را برآورده نکرده است. از آغاز پروژه هدایت بانک‌ها برای خروج از بنگاهداری و واگذاری اموال مازاد آن‌ها چند سالی می‌گذرد. این اقدام به طور جدی از سال ۹۴ کلید خورد اما تا به امروز، روند واگذاری‌ها چندان مطلوب و قابل توجه نبوده است و با وجود تأکید مقامات دولتی و حاکمیتی بر واگذاری اموال و دارایی‌های مازاد بانک‌ها، هنوز بانک مرکزی و وزارت اقتصاد نتوانسته‌اند فهرستی از اموال واگذار شده به مقامات بالادستی ارائه کنند.

<https://www.donya-e-eqtasad.com/fa/tiny/news-3600352>

شفافیت در حوزه سلامت اداری و بوروکراتیک

طرح شفاف سازی و ارتقای سلامت اداری در دستورکار وزارت صمت است

خبرگزاری ایرنا- ۱۳ آذرماه ۱۳۹۸

اکبر صادقی، مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت | مشاور وزیر و مدیرکل دفتر بازرسی، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: طرح «شفاف سازی و ارتقای سلامت اداری» به عنوان یکی از برنامه های محوری فعالیت های این وزارتخانه در دستور کار بوده و همه ارکان وزارتخانه و سازمان های استانی موظف به اجرای مفاد آن هستند. صادقی افزود: این طرح در وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور اجرای بند ۱۸ مرتبط با سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی و در راستای شفاف سازی اقتصاد، سالم سازی آن و جلوگیری از اقدامات، فعالیت ها و زمینه های فسادزا در حوزه های پولی، تجاری و ارزی، تهیه و تدوین شده است.

[/www.irna.ir/news/83580674](http://www.irna.ir/news/83580674)

شفافیت در حوزه نظام پولی، مالی و بانکی

حساب های اجاره ای ابزاری برای فرار مالیاتی هستند

خبرگزاری فارس- ۱۳ آذرماه ۱۳۹۸

بهرام پارسایی، نماینده مجلس شورای اسلامی | بهرام پارسایی، عضو کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی در گفت و گو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، گفت: وجود حساب های اجاره ای و نیابتی، ابزاری برای سوداگران جهت فرار مالیاتی شده است. هرچه سریع تر باید به سمت ساماندهی این حساب ها برویم. شرایطی باید فراهم شود که دیگر کسی نتواند از حساب دیگران استفاده کند. پارسایی افزود: گردش مالی این حساب ها باید بررسی و استفاده از حساب دیگران جرم تلقی شود.

<http://fna.ir/ddq9w0>

نظارت ملی
بر رسانه ملی

در جهت شفافیت
فعالیت‌های صدا و سیما

خبرنامه مقابله با فساد و فقر
به سفارش معاونت رفاه اجتماعی
مجری: مرکز توانمندسازی حاکمیت و جامعه

 <https://www.instagram.com/iranbssc/>

 <https://t.me/IranBSSC>

 <https://www.aparat.com/IranBSSC>

 <https://www.linkedin.com/company/iranbssc/>

 <http://iran-bssc.ir/feed/>